ALUTAGUSE valla leht

nr 3 (27) märts 2020
TASUTA
www.alutagusevald.ee

Meil juba ammu valmis regi,
ent ilmataat vist nalja tegi:
kõik kelgumäed on lumest paljad
ja rohetavad künkad haljad.
Jääb üle vastlatantsu lüüa
ja vastlakuklid ära süüa!
Merike Lillo

Fotod: Alutaguse Huvikeskuse arhiiv

Alutaguse valla lumevaba vastlapäev 2020

Grete Habakukk
Alutaguse Huvikeskus noorsootöötaja

Rahvakalendri püha vastlapäev on rahva seas tuntud ka kui lihaheite-, pudru- või liupäev. Tähtpäev on liikuv ning sellel aastal jäi see koolivaheaja sisse. Alutaguse valla noortekeskused ühendasid jõud ning vastlapäev leidis aset 25. veebruaril Iisaku noortekeskuse sees ja selle ümbruses.

Kuna ilmataat on meile terve talve vingerpussi mänginud ja ka vastlapäevaks "pudrumägesid" ei ennustatud, siis saidki kõik tegevused vastavalt ümber mängitud. Tavapärased liulaskmised, hobusaaniga sõitmised ja vastlamängud pidid leidma lumevabad alternatiivid. Ilm oli päikseline ja kuiv nagu varakevadel. Polnud küll traditsiooniline vastlapäevale, aga ilma üle kurta siiski ei saanud, eriti kui eelnevatel päevadel oli sadanud vihma nagu oavarrest.

Otsa tegi lahti Iisaku noortekeskuses vurri meisterdamise töötuba, mida juhendasid Iisaku Kihelkonna Muuseumist Marika Oolberg-Elmend ja Anne Nurgamaa. Lisaks sea sääreluust või nööbist vurri meisterdamisele räägiti vastlapäeva traditsioonidest ning kombestikust.

Õues sai Meelis Pällo ja Ilja Magdeevi abiga proovida liulaskmist iseehitatud ratastega saaniga ning täpsusviset „lumepalli" heitjaga. Lumepallid olid sellel korral küll erkkollased tennisepallid, kuid see ei muutnud heitmist vähem nauditavaks ning huvilisi oli rohkem kui küll.

Paralleelselt eelnevaga sai staadionil sõita hobuvankris või ise ratsa hobu seljas - kuidas kellelgi tahtmist või julgust jagus. Seda kõike sai teha tänu Vaikla hobusetalli inimestele, kelle poolt olid nii hobused koos varustusega, kui ka head abilised, kes osavõtjaid juhendasid. Suksusõit oli väga menukas, nii mõnigi sai teha hobutiire rohkem kui ühel käel näppe võib üles lugeda.

Kohe päeva alguses algasid ettevalmistused ka õhtuseks üllatuseks. Kutsutud olid tuleskulptuuride valmistamise meistrid ning koostöös Iisaku Kunstide Kooli ja sealse õpetaja Kaja Tinaga valmisid uhked kunstilised taiesed, mis õhtupimeduses süttima pidid. Eelnevalt olid noored koos juhendajaga koostanud kavandid, mida hakati siis koos OÜ Tulekild oskajatega ka teoks tegema. Kokku võttis projektist osa kuus erinevat meeskonda ning valmisid ägedad skulptuurid: rahvuslik kaheksakand, hobusaan, päike, aasta loomaks valitud nahkhiir, võtmeke ja püramiid. Grupid moodustusid Iisaku Kunstide Kooli, Iisaku noortekeskuse, Kurtna noortekeskuse ja Mäetaguse noortekeskuse noortest. Lisaks õpetajatele olid toeks tublid lapsevanemad ja abikäe osutas ka noori sõidutanud bussijuht.

Sündmuse edenedes olid kõik osalised oodatud traditsioonilisele söömaajale koos vastlapäeva toitudega – hernesupp ja vastlakuklid. Maitsva toidu valmistas ette ja kausid osalejatele täitis seekord Prowints.

Päeva teises pooles liiguti üheskoos staadionile, kus algasid vastlapäevast mõjutatud sportmängud. Teatevõistlus algas kotijooksuga, lisaks kadapalli ajamine, kepphobuvõistlus, sea veeretamine ja puusuuskadel võistlemine. Iga meeskond valmistas ka rituaalse õlenuku. Lusti, rõõmu ning osavõtjaid jagus kõikidele aladele.

Päris õhtul, enne tuleskulptuuride etendust, tänati häid koostööpartnereid ning autasustati täpsemaid, kiiremaid ja osavamaid võistlejaid. Vastlapäev kulmineerus efektse tuleskulptuuride etendusega, millele andsid meloodilist meeleolu Ave Jääger-Nurgamaa torupillil ja Pille Nagel karmoškal.

Vastlapäeva traditsioonid said sellel aastal Alutaguse vallas uue näo, kuid nagu on muutustes kogu maailm, siis on muutuses ka meie traditsioonid ja kombed. Noored said vaheldusrikkast päevast võtta kaasa häid emotsioone ning uusi oskusi.

Emakeelepäeva saime sel aastal 13. märtsil tähistada üksnes lippude heiskamisega. Sinimustvalged heisati ka 19. veebruaril Eesti kirjaniku, luuletaja, esseisti ja tõlkija Jaan Krossi 100. sünniaastapäeva puhul. Pühendusega emakeelepäevale meie ilusas eesti keeles Jaan Krossi sõnadega:

Kui sa kutsuks mind nii kui meri
põhja põhjatuist voogudest,
siis ma astuksin hardalt alla
ranna raugetest roogudest...

Lainte luiludes ümber jalge
kederluini ja põlvini,
ainult ühte ma tunneks tunnet
valge laotuse võlvini:

Nüüd ma tulen ja nüüd sa saad mu
päästmatult ja päriseks...
Nüüd ma tulen... Ja õnn mu kurgus
ehmund linnuna väriseks...

Ümber õõtsuksid laiad lained
vahu valgetes kuppudes:
Tule! Tulvil me hõlm on õndsust,
mille leiad vaid uppudes!

Siis ma tuleks, teokarbid kaelas,
sinu sügava süleni,
kuni vood minu vaate mataks
näkijuustega üleni...

25. märts – kõigi küüditamisohvrite mälestuspäev

Möödus 71 aastat 1949. aasta märtsiküüditamisest, mille käigus asustati vägivaldselt Eestist Siberisse ümber üle 20 tuhande inimese imikutest raukadeni. Baltimaadest kokku viidi Siberisse 95 tuhat inimest.

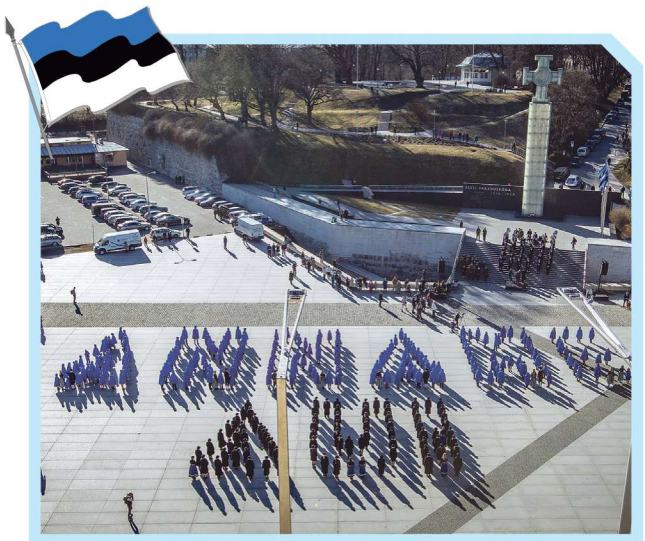

23. aprill – veteranipäev

Veteranipäeval väärtustatakse veterane ja nende perekondi. Heisates lipu, anname veteranidele kinnituse, et hindame kõrgelt nende panust Eesti iseseisvuse tagamisel.

Veteranid on Eesti riigi sõjalisel kaitsmisel ja rahvusvahelises sõjalises operatsioonis kaitseväe koosseisus osalenud mehed ja naised. Veteranid on ka teenistusülesannete täitmisel või kaitseliidu sõjalises väljaõppes tõsiselt vigastada saanud ning seetõttu töövõime kaotanud kaitseväelased ja kaitseliidu tegevliikmed.

Alutaguse Vallavolikogu

27. veebruari 2020. a istungil otsustatust

Ülevaate koostas Lia Teeväli
vallasekretäri abi

• Otsustati tunnistada kehtetuks lisaku Vallavolikogu 26. märtsi 2015 otsusega nr 72 kehtestatud Tartu mnt 15 krundi detailplaneering lähtudes kinnistu omaniku taotlusest.

• Otsustati tunnistada Mäetaguse Vallavolikogu 27. veebruari 2014 määrusega nr 9 kehtestatud Pärna detailplaneering kehtetuks hoonestusalade asukohtade osas. Detailplaneeringu osalise kehtetuks tunnistamise vajadus tuleneb sellest, et detailplaneeringuga on kõikidele kruntidele määratud ebamõistlikult väikesed hoonestusalad, mis on väiksemad kui lubatud ehitusalused pinnad.

• Otsustati anda nõusolek Tudulinna külas asuvate vallale kuuluvate Pikk tn 5 katastriüksuse ja Keskuse tn 1 katastriüksuse ning eraomandis olevate Möldre katastriüksuse, Torni katastriüksuse ja Platsi katastriüksuse vaheliste piiride muutmiseks ning valla omandis olevate Keskuse tn 1 kinnistu pindala vähendamiseks ligikaudu 200 m² võrra ja Pikk tn 5 kinnistu pindala vähendamiseks ligikaudu 140 m² võrra. Otsustati määrata Platsi ja Torni katastriüksustega Keskuse tn 1 kinnistust liidetava maa ruutmeetri hinnaks 1,00 euro/m². Täpne pindala selgub peale katastrimõõdistamist ja katastrikande tegemist. Toimingu käigus omandatakse vallale Möldre kinnistust jagamise tulemusel moodustatud transpordimaa katastriüksus ligikaudse pindalaga 900 m². Möldre ja valla omandis olevate katastriüksuste piiride muutmisel tehakse pindalade vahel tasaarveldus.

• Otsustati nõustuda Enefit Kaevandused AS-i Estonia kaevanduse maavara kaevandamise loa KMIN-054 punkti 10.14 tingimuse muutmisega, kehtestades uueks tähtajaks 31.12.2022. a. Punkti nr 10.14 järgi peab kaevandamisloa omanik sulgema Selisoo kuivenduskraavid ning Selisoo äärealade kuivenduskraavid vastavalt Selisoo looduskaitsekava 2017-2026 toodud mahule ja metoodikale. Vastavalt kehtivale loale tuleb kraavid sulgeda kahe aasta jooksul alates loa kehtima hakkamisest. Seega tähtajaks 17.12.2020. a. Enefit Kaevandused AS ja RMK sõlmisid 02.10.2019 koostöölepingu, mille eesmärgiks on Selisoo kuivenduskraavide ja Selisoo ääreala kuivenduskraavide sulgemine, mis on Estonia kaevanduse mäetööde võimaliku mõju sooala hüdrogeoloogilistele tingimustele üheks leevendusmeetmeks. Kavandatud tööd põhinevad „Ida-Virumaal Alutaguse vallas Alutaguse rahvuspargis (Selisoo looduskaitsealal) Selisoo idaserva kraavide likvideerimise kavatsusel". RMK kohustub täitma lepinguga sätestatud omapoolsed kohustused hiljemalt 31.12.2022. a.

• Otsustati muuta Alutaguse Vallavalitsuse (ametiasutuse) teenistuskohtade koosseisu. Kantselei koosseisu lisatakse hariduse infotehnoloogi töökoht alates 01. märtsist 2020. a.

• Alutaguse valla valimiskomisjon peatas 07.02.2020 otsusega nr 19 Paul Kesküla volitused volikogu liikmena KOKS-i § 19 lõike 2 punkti 4 alusel, kuna ta oli puudunud volikogu istungitelt kolme järjestikuse kuu jooksul. Paul Kesküla volitused volikogu aseesimehena lõppesid ja volikogu aseesimees oli vaja valida uuesti. Valla valimiskomisjon taastas 18.02.2020. a otsusega nr 20 Paul Kesküla volitused volikogu liikmena tema avalduse alusel. Salajase hääletamise tulemusena otsustati valida Alutaguse Vallavolikogu aseesimeheks tagasi Paul Kesküla.

• Seoses Paul Kesküla volikogu liikme volituste peatumisega lõppesid tema volitused ka keskkonnakomisjoni aseesimehena ja keskkonnakomisjoni esimees ja aseesimees tuli valida seadusest tulenevalt uuesti. Salajase hääletamise tulemusena otsustati lugeda Janno Vool valituks Alutaguse Vallavolikogu keskkonnakomisjoni esimeheks ja Paul Kesküla keskkonnakomisjoni aseesimeheks.

• Otsustati kinnitada Alutaguse Vallavolikogu keskkonnakomisjon järgmises koosseisus: Janno Vool – esimees, Paul Kesküla – aseesimees, Marek Kullamägi, Veljo Juuse, Aare Karp, Anu Kljutšnik, Anne Nurgamaa.

• Otsustati arvata välja Alutaguse Vallavolikogu eelarve- ja majanduskomisjoni koosseisust Sergei Asmus tema avalduse alusel ja komisjoni koosseisu arvati volikogu liige Andrus Toss. Kinnitati Alutaguse Vallavolikogu eelarve- ja majanduskomisjon järgmises koosseisus: Raivo Raap – esimees, Aivo Tamm – aseesimees, Vladimir Derbuk, Aare Karp, Paul Kesküla, Priit Palmet, Aivar Talistu, Andrus Toss, Luule Salla.

• Otsustati võtta revisjonikomisjoni poolt teostatud riigihangete kontrolli läbiviimise tulemused teadmiseks. Kohustati Alutaguse Vallavalitsust muutma hankekorda ning viima see vastavusse riigihangete seadusega ning teiste kehtivate õigusaktidega.

Hangete läbiviimisel võtta ebatäpsuste vältimiseks arvesse revisjonikomisjoni kontrollaktis tehtud ettepanekud.

• Otsustati võtta revisjonikomisjoni kontrolli tulemused ühinemislepingu täitmise osas teadmiseks. Vallavalitsusel ja vallavolikogul tagada lepinguperioodil ühinemislepingu edasine täitmine.

• Otsustati võtta revisjonikomisjoni kontrolli tulemused vallavalitsuse ja Alutaguse Haldus OÜ vaheliste sisetehingute kohta teadmiseks. Alutaguse Vallavalitsusel teostada sisetehingute läbiviimisel turuuuringuid sarnaste teenuste maksumuse osas.

Kohustati vallavalitsust järgima kohaliku omavalitsuse tegevuse avalikkuse põhimõtet ning täitma dokumendiregistrit õigeaegselt.

Eriolukorrast Alutaguse vallas

Kairi Soomer
abivallavanem

Head Alutaguse valla elanikud! Eesti riigis on hetkel koroonaviirusest tingitud eriolukord, mis puudutab meid kõiki. Üldise infoga oleme kõik kursis läbi erinevate infokanalite, seega selgitan Alutaguse vallas toimuvat.

NB! Kiirete küsimuste korral võib pöörduda:
- vallavanem Tauno Võhmar tel 501 3506
- abivallavanem Kairi Soomer tel 5855 2996
- abivallavanem Oleg Kuznetsov tel 5340 9362
- vallasekretär Lehti Targijainen tel 5305 5229

Haridus
Koolid on meil suletud Vabariigi Valitsuse otsusega ja toimub digiõpe. Tavaõppele läheme taas peale valitsuse sellekohast otsust. Lastele, kel puudus arvuti, anti see kasutada kooli poolt. Kuigi õppimine on keerulisem nii lastele, õpetajatele, kui ka lastevanematele, tulevad nad kõik kenasti toime.

Lasteaiad töötavad vastavalt lastevanemate vajadustele. Kui lapsi ei ole lasteaedades, tegelevad lasteaiaõpetajad vanemate nõustamise, õppevahendite korrastamise ja enesetäiendamisega. Kuni märtsi lõpuni on suletud karantiini tõttu Iisaku ja Tudulinna lasteaiarühmad. Kui kõik sujub ja uusi haigestumisi ei ole, siis avame rühmad aprillist. Kõikidel lastevanematel palume lasteaiateenuse vajadusest teavitada lasteaeda. **Keelatud on haigete laste toomine lasteaeda.**

Noortekeskused on suletud ja töötavad samuti digivariantides, luuakse uusi võimalusi kaasata lapsi erinevatesse tegevustesse. Täpsemat infot saavad lapsed ja noored noorsootöötajatelt.

Kultuur ja sport
Kultuuriasutused ja spordisaalid on suletud, välja arvatud raamatukogud. Kõik sündmused on praegu edasi lükatud. Planeerime need inimesteni tuua peale eriolukorra lõppemist. Iisaku Kihelkonna Muuseum on kuni uue korralduseni suletud.

Mäetaguse spa ja ujula
Seoses Vabariigi Valitsuse korraldusega on suletud ka Mäetaguse spa, ujula ja hotell. Täpsem info asutuse kodulehel.

Sotsiaal
Sotsiaaltöötajate vastuvõtud toimuvad. Keskustest on avatud Mäetaguse, Alajõe ja Tudulinna teenuskeskused. Vastuvõtuajad leiate valla kodulehelt. Iisaku ja Illuka teenuskeskused on karantiinis, kuid avame need kohe, kui uusi haigestumisi ei ole. Selle kohta anname valla kodulehel jooksvalt infot.

Toetusi saate vormistada otse valla kodulehelt, saata postiga või meiliga. Kui vaja on suhelda ja teemasid arutada teenuskeskuses, siis **palume tungivalt haigena mitte tulla.**

Eakatele ja kodus karantiinis olevatele inimestele toome vajadusel nii toidu, ravimid kui kõik muu, mis eluks on vajalik. Palun andke oma vajadustest teada sotsiaaltöötajatele.

Kõikidele vallakodanikele panen südamele, et märgake abivajajaid ja andke palun vallavalitsusele info. Vastame kõikidele küsimustele ja anname nõu ning korraldame vajalikud teenused. Vallavalitsus aitab erinevaid muresid lahendada, aga ka ise saab igaüks meist palju ära teha arvestades nii enda lähedaste kui kogukonnaga. Kui oled haige, siis palun ravi ennast ja väldi teiste nakatamist. Kui oled terve, jää rahulikuks ja järgi juhiseid, et end kaitsta. Tänases olukorras ei aita meid paanika, muretsemine ega väära info jagamine.

Soovin kõikidele tugevat tervist ja päikselist kevadet!

Koroonajäätmed tuleb teistest eemal hoida

Keskkonnaministeerium avaldas KKK-d, mis aitavad tuua selgust jäätmekorralduses eriolukorra ajal. On väga tähtis minimeerida nakkuse levikut jäätmete kaudu.

„Kodusel ja kodusemal režiimil on paljud Eesti inimesed nüüd olnud juba mõne päeva ning küllap märkavad kõik igapäevase jäätmetekke hüppelist kasvu," nentis keskkonnaministeeriumi asekantsler Kaupo Heinma. „On äärmiselt oluline mõista, et diagnoositud koroonaviiruse või tolle kahtluse korral kogutaks ka jäätmeid tavapärasest teisiti." Ministeerium on pannud kokku vastused koroonapuhangu ajal tekkida võivatele põletavatele jäätmeküsimustele.

Heinma rõhutas, et viirust kandes on kõige olulisem enda ja teiste tervis, mistõttu tuleb vastupidiselt tavareeglitele panna kõik endaga otseselt kontaktis olnud jäätmed ühte kilekotti, sulgeda too hoolikalt ning visata segaolmejäätmete sekka. „Nimetagem neid koroonajäätmeteks, mida tuleb käsitleda nakkusohtlikena ning nad tavaprügist eraldi hoida. Kui aga viirust ega otsest viirusekahtlust pole, jätkub kõik tavapäraselt. Kindlasti tuleks jätkata biojäätmete eraldi kogumist," lisas Heinma.

Koroonaviiruse levikuga seotud jäätmeteemalised korduma kippuvad küsimused lähevad üles Keskkonnaministeeriumi kodulehele ning neid täiendatakse jooksvalt.

Kui mul on diagnoositud koroonaviirus või mul on kahtlus, et olen sellega nakatunud, siis kuhu ma viskan n-ö koroonavarustuse (maskid, kindad, pabertaskurätid jms)?

Olles haige või kahtlustades haigust, tuleb enda tekitatud jäätmed panna kilekotti, sõlmida see tugevasti kokku ja visata segaolmejäätmete sekka. Kuna enamasti on jäätmed inimesega otseses kokkupuutes, tuleb neist mõelda kui nakkusohtlikest. Seega on oluline, et võimaliku nakkusega jäätmeid liigiti ei sordita!

Desinfitseerimisvahendi pudelikesed on pakendid, kuhu need panna?

Pakendeid, paberi- ja papijäätmeid ja muid jäätmeid tuleks endiselt koguda liigiti, kuid võimalusel oodata nende üleandmisega, kuniks olete tervenenud. Kui jäätmete üleandmisega ei ole võimalik oodata, siis mitte visata võimaliku nakkusohuga jäätmeid liigiti kogutavate jäätmete hulka, vaid panna need suletud kilekotis segaolmejäätmete konteinerisse. Kui te pole kindel, kas teie jäätmetel võib olla nakkusohtu, suhtuge neisse pigem kui nakkusohtlikkesse.

Kuidas ma saan karantiinis olles prügi välja viia?

Eramajades on lihtne – järgida eriolukorra sortimisnõudeid ja viia jäätmed konteinerisse. Kortermajades on asi keerulisem ning kõige õigem oleks karantiini ajal välja mitte minna. Kui aga tundub, et kogutud jäätmed tekitavad juba nähtavat ja ka tuntavat probleemi, siis tuleks need kellegi kaasabil konteinerisse saata. See eeldab, et nakkusohtlikud jäätmed on sulgetud kilekotti ja viimane tõstetud ühekordsete kinnastega näiteks ukse taha, kust keegi selle siis (samuti kaitsevahendeid kandes) ära viib.

Kui olen terve, nakkusohtu pole ja istun nagu kõik isolatsioonis, siis kuidas jäätmete sortimisega on?

Sellisel juhul läheb kõik tavapäraselt ning võite jätkata jäätmete liigiti kogumist. Tuletame meelde, et salvrätikud ei kuulu vanapaberikonteinerisse. Tavaoludes on salvrätid, sh ühekordselt kasutatavad taskurätid ja majapidamispaber, soovitatav visata biojäätmete hulka.

• Tühjad desinfitseerimisvahendite anumad on pakendid ning tuleb visata pakendikonteinerisse.

• Ühekordselt kasutatavad kummikindad, mida kasutate näiteks kauplustes käimiseks vm, tuleb visata segaolmejäätmete hulka, eelistatult suletud kilekotis.

• Äärmiselt oluline on pesta käsi sooja vee ja seebiga või desinfitseerida vastava vahendiga. Lisaks rõhutame, et samamoodi tuleb käituda pärast prügikasti katsumist.

Kas ja kuidas saab eriolukorras jäätmeid ära anda?

• Esmalt palun veenduge, et jäätmete kogumiskohad üldse avatud on. Praeguseks on suurem osa neist oma uksed ajutiselt sulgenud ja jäätmete vastuvõttu ei toimu. Lisaks kehtib praegu soovitus püsida kodudes ning mitte puutuda kokku teiste inimestega.

• Kui aga siiski on võimalus ja karjuv vajadus jäätmeid ära anda, siis tuleb veenduda, et isikutuvastus käiks võimalikult kontaktivabalt, ja hoida distantsi. ID-kaardiga tohib tuvastada isik vaid juhul, kui on võimalik vältida kokkupuudet ID-kaardi üleandmisel (näiteks saab klient ise ID-kaardi lugejasse sisestada). Muul juhul saab isiku tuvastada näiteks tema aadressi küsides.

• Jäätmejaamas tuleks viiruse leviku perioodil vältida sularahamakseid ja võimaldada vaid kaardimakseid.

Alutaguse valla territooriumil jäätmejaamasid ei ole.
Alutaguse valla elanikke teenindavad Uikala ja Torma prügila.

Meetmete rakendamine seoses koroona viiruse levikuga

KORRALDUS
12. märts 2020 nr 119

Võttes aluseks Rahvatervise seaduse1 § 10 punkti 2, mille kohaselt Kohaliku omavalitsuse ülesanded on elanikkonna haiguste ennetamisele ja tervise edendamisele suunatud tegevuse korraldamine kohaliku omavalitsuse maa-alal ja juhindudes olukorrast, kus koroonaviiruse juhtumite arv Eestis on pidevas tõusus, Alutaguse Vallavalitsus annab

KORRALDUSE:

1. Seoses koroonaviiruse levikuga järgida alates 12.märtsist 2020. a alljärgnevaid meetmeid:

1.1 peatada Alutaguse valla territooriumil ürituste korraldamine;

1.2 Alutaguse Vallavalitsus ja Vallavalitsuse hallatavad asutused oma töötajaid välislähetusse ei läheta ja väliskurssioone ei korralda ning vastu ei võeta väliskülalisi;

1.3 töötajad, kes on tulnud välisreisilt jäävad 14 päevaks koju. Kokkuleppel tööandjaga lepitakse kokku kaugtöö tegemise võimalus või vormistatakse puhkus;

1.4 vanemad, kes on olnud välisreisil, ei saada lapsi kooli ega lasteaeda 14 kalendripäeva jooksul. Koolidel korraldada õppetöö distantsõppena. Lasteasutused välisreisilt saabuvaid lapsi õppetööle ja ringide tegevusse ei luba.

1.5 Alutaguse Vallavalitsuse hallatavatel asutustel tagada oma hoonetes desinfitseerimisvahendite olemasolu.

2. Käesoleva korralduse peale võib esitada Alutaguse Vallavalitsusele vaide haldusmenetluse seaduses sätestatud korras 30 päeva jooksul arvates korralduse teadasaamise päevast või päevast, millal oleks pidanud korraldusest teada saama või esitada kaebuse Tartu Halduskohtule halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras 30 päeva jooksul arvates korralduse teatavakstegemisest

3. Korraldus jõustub teatavakstegemisest ja kehtib kuni muutva korralduse jõustumiseni.

Tauno Võhmar
vallavanem

PATSIENDI KODUSE RAVI COVID-19 JUHEND

Kui ootan koroonaviiruse proovi tulemust või analüüs osutus positiivseks siis võin seda turvaliselt teha kodusel ravil.

Enamik inimesi (sealhulgas lapsed) põevad haiguse läbi kergete sümptomitega.

Miks on kodune isolatsioon vajalik?
Kodune isolatsioon on ettevaatusabinõu, et hoida ära nakkushaiguse levik. Haigusest on ohustatud eelkõige vanemaealised ja tõsisemate kaasnevate haigustega isikud, kellel kerged haigusnähud võivad areneda kopsupõletikuks. Kui sa ei lahku oma kodust ega puutu kokku teiste inimestega, vähendad võimaliku nakkusohtu teistele.

Kuidas saan ennast terveks ravida?
Parim ravi on piisav puhkus. Kõha ja palavikku saate leevendada käsimüügi ravimitega. Juhul, kui sümptomid kaovad ja tunnete end tervena, väljastab perearst sulle loa haigusleht lõpetada.

Mida saan teha, et teisi mitte nakatada?
Viibi kodus, kuni täieliku paranemiseni. Väldi väljas käimist. Juhul, kui sul on ilmtingimata vajalik kuhugile minna, siis hoia teiste inimestega piisavat vahet. Jälgi, et aevastades ja köhides kataksid kindlasti suu ja nina. Võimalusel kasuta selleks taskurätikut või selle puudumisel varrukat. Puhasta kodus regulaarsemalt pindu, millega puutud otseselt kokku.

Oleks hea leida endale abistaja, kelleks võib olla igaüks – lähedane, sõber või naaber. Tähtis on, et ta kaitseks ennast, pidades kinni rangetest hügieeninõuetest. Haige eest peaks hoolitsema ainult üks inimene, kes ei kuulu riskirühma. Riskirühma kuuluvad 60-aastased ja vanemad (sh hooldekodudes viibivad) ja tõsiste kaasnevate terviseseisunditega inimesed.

Kuidas saan koju toidu ja muud vajalikud vahendid?
Haige inimene ei tohiks käia poes ega apteegis. Sõpradel, tuttavatel ja naabritel on siin suur roll, sest toidu ja ravimid saab lasta tuua just neil. Toidu- ja esmatarbekaubad ning valmistoidu saab hõlpsasti koju tellida. Sel juhul tasutakse pangaülekandega ning peab paluma kulleril jätta pakk ukse taha.

Kui muid võimalusi ei ole, siis tuleb pöörduda kohaliku omavalitsuse poole, kes korraldab vajalike kaupade abivajajani jõudmise.

Mida peaksin ette võtma, kui minu tervislik seisund on läinud halvemaks?
Võta telefoni teel ühendust perearstiga või helista perearsti nõuandeliinile 1220, selgita olukorda ning järgi saadud juhised. Kui seisund on väga tõsine, kutsu kiirabi, kes viib su haiglasse.

Kas mu perekond peab jääma koju?
Sinu pereliikmed loetakse ka nakatunuteks ja nad saavad avada töövõimetuslehe. Eriti hoolikalt peaksid jälgima ennast sinu vanemaealised (üle 60aastased) ja tõsiste haigustega pereliikmed, kes peaksid oma kontaktist ja seisundist teavitama oma perearsti. Nad peaksid jälgima oma tervist hoolikamalt ja kui enesetunne halveneb, võtavad kindlasti ühendust perearsti või perearsti nõuandeliiniga 1220.

Kas ma pean teavitama laste kooli ja lasteaeda?
Kindlasti teavita lapse lasteaeda või kooli, et jäite koos koju. Kindlasti aitab kool kaasa võimalustega, kuidas kaugelt kooliasju teha.

Kas ma peaksin oma olukorrast teavitama enda tuttavaid, kellega olen viimastel päevadel kokku puutunud?
Nüüd, kui oled kodune, siis leia see aeg ja helista või kirjuta viimastel päevadel kokku puutunud tuttavatele, töökaaslastele, sugulastele. Kindlasti teavita oma lähikontaktseid, sest ka nemad loetakse nakatunuks ja peaksid jääma koju. Samuti saavad ka nemad paluda perearstil endale avada töövõimetuslehe. Siis nad teavad arvestada, et juba aegsalt jälgida enda tervist ja hoida hügieeni.

Mul on täna õhtuks juba piletid kontserdile/kinno ostetud, kas ma võin ikkagi minna, kui järgin üldiseid hügieeninõudeid?
Ei, enda ja teiste tervise nimel jäta üritusel käimata.

Avalikke kohti tuleks vältida senikaua, kuni oled paranenud, olenemata haigestumise põhjusest.

Kes on haiguse poolt enim ohustatud?
Riskirühma kuuluvad vanemealised ja krooniliste haigustega inimesed, kellel esinevad sagedamini rasked haigusvormid. Lapsed ei ole riskirühm ja lapsed põevad haiguse enamasti läbi kergelt.

Mida ma ütlen tööandjale?
Koroonaviirust koheldakse samamoodi nagu grippi ja muid hingamisteede haigusi. See tähendab, et haiguslehte saab perearstilt ja see hüvitatakse üldise korra alusel: hüvitis hakkab jooksma alates kolmandast päevast.

Millal võin koduse isolatsiooni lõpetada?
Koduse isolatsiooni lõpetamise otsuse teeb perearst. Otsuse tegemiseks võtab perearst arvesse sümptomite kadumist ja sinu enesetunnet ja arvestab ka haiguse nakkusohtlikku perioodi täitumisega. Praegu on teada, et inimene püsib nakkusohtlik 7-12 päeva alates sümptomite tekkimisest ja raskemate haigusjuhtude korral 14 päeva.

Kust saan koroonaviiruse kohta kõige adekvaatsemat infot?
Koroonaviiruse kõige ajakohasema informatsiooni leiad veebilehelt www.koroonaviirus.ee
Ja inglise keeles www.who.int ja www.ecdc.europa.eu

1247
Juhiseid ja soovitusi eriolukorras käitumiseks saab infotelefonilt.

ALUTAGUSE VALLA RAAMATUKOGUDE TÖÖAJAD ERIOLUKORRA AJAL ON ALATES 13.03.2020 ON JÄRGMISED:

KURTNA	T–R kl 12–17, L kl 10–14	MÄETAGUSE	E–R kl 10–15
KUREMÄE	T–R 11.00-16.00, L kl 10–14	ALAJÕE	E–N kl 11–16
TUDULINNA	E kl 9–14, T–N kl 10–15	PAGARI	T ja N kl 11–16
KIIKLA	T kl 11.30-16.30, K kl 14–17	IISAKU – AJUTISELT SULETUD	

Perearstikeskuste töökord eriolukorra ajal

www.perearstiselts.ee

Peatatud on perearstikeskuste plaanilised vastuvõtud ja ennetustegevus. Vastuvõtule kutsutakse vaid inimesed, kelle puhul on kahtlus, et tal on meditsiinilist sekkumist vajav seisund.

Töövõimetus- ja hooldusleht saavad inimesed taotleda digitaalselt patsiendiportaali www.digilugu.ee kaudu. Perearstikeskuse poole palutakse pöörduda telefoni või e-posti teel ning ainult tervisemuredega. Vastuvõtule tuleku vajalikkuse üle otsustab telefoni vastu võtnud õde või arst. Perearstikeskusse tohib kohale tulla ainult eelneval kokkuleppel ja õigeks ajaks.

Iisaku perearstikeskus
tel 339 3422

Mäetaguse perearstikeskus
tel 336 6947

Illuka perearstikeskus
tel 339 2110

Soovitused koduses isolatsioonis või karantiinis olevale inimesele

Maire Riis
traumaterapeut, kriisikonsultant

See, et viirus on pannud sind kodusesse isolatsiooni või karantiini, ei tähenda, et sa annad sellele kontrolli oma elu üle. Theodore Roosevelt on öelnud: Tee seda mida saad, sellega mis sul on, seal kus sa oled.

Pea meeles, et teed sellega ühiskonnale teene.
Sinu kodune isolatsioon või karantiinis olemine aitab teisi. Sa aitad vähendada teiste haigestumise võimalust. Oma isetu tegevuse kaudu näitad sa kollektiivset sotsiaalset vastutust ja annad oma panuse viiruse leviku tõkestamiseks. Sel moel mõeldes, on kergem säilitada eneseaustust.

Kui isolatsioon või karantiiniperiood on läbi, peaks teistel inimestel see meeles olema, et nad ei hoiaks eemale neist, kes seda kohustust on täitnud.

Püsi aktiivne, loo igapäevarutiinid.
Loo endale igaäevaste tegevuste rutiin, et teaksid, mida sellel päeval teed. Nii suurendad kontrolli oma elu üle ja vähendad abitust, suurendad stabiilsust ja turvalisust. Füüsiline koormus (leia endale sobilikud harjutused ja tee neid), isiklik hügieen ja regulaarsed tegevused (nt kindlatel kellaaegadel söömine, suhtlemine teistega, õppimine, muusika kuulamine, raamatu lugemine, asjade sorteerimine vm) aitavad luua korrastatuse, mis on vajalik uues ja ebaselges olukorras.

Suhtle teiste inimestega.
Sotsiaalmeedia võimaldab teil vestelda ja näha teisi Facebooki, Skype'i ja muu sotsiaalmeedia kaudu. Suhtle telefoni teel. Loo endale harjumus (kui sul seda varem pole) suhelda teiste inimestega iga päev. Suhtlus on isolatsioonis või karantiinis olles eriti oluline. Anna oma suhtlusringile sellest soovist teada. Teistega rääkimisel jälgi, et põhiteema EI oleks koroonaviirus.

Muremõtteid saab ohjata
On loomulik kui sa muretsed võimaliku nakatumise pärast. Kui sul on aga liiga palju muremõtteid, mis pole seotud tervisekaebustega, mille osas arstiga konsulteerida, siis tuleks need mõtted kontrolli alla saada. Sa võid need mõtted peatada (öelda endale STOP) ja asendada toetavate mõtetega, näiteks: "ma teen, mida suudan"; "ma tulen toime" või öelda endale midagi, mis on sind ka varem toetanud.

Abiks on kui juhid mõtted eemale: vaatad filme või seriaale, mängid (rahulikumaid) videomänge, lahendad ristsõnu, Sudokut, paned puslet kokku, loed raamatut, mängid lauamänge või tegeled muu endale meelepärase tegevusega.

Sa võid oma muretsemist edasi lükata ja piirata seda kindla ajaga päevas. Kuid mitte vahetult enne magamaminekut. Näiteks pealelõunal 10–20 minutit. See on sinu "muretsemise aeg". Kui muremõtted tulevad teisel ajal ja sa nendega midagi muud peale muretsemise teha ei saa, siis lükka need edasi lubatud muretsemise ajale.

Küsi endalt, kas on midagi, mida sa saad enda olukorda arvestades teha. Midagi, mis parandaks su enesetunnet? Tee seda.

Piisab kui viid end uudistega kurssi mõned korrad päevas
Kui tunned, et pidev uudiste jälgimine teeb sind rahutuks, siis piira seda. See aitab sul rahulikuks jääda. Kuna päeva jooksul uudiseid korratakse, ja kui sa oled pidevas uudistevoos, siis märkad ilmselt peagi, et see sind rahutumaks muudab. Leia endale usaldusväärne ametlik kanal. Piisab kui jälgid seda mõned korrad päevas.

Tasakaalu meile kõigile! Koos saame hakkama!

Viide: Brooks, S. K., Webster, R. K., Smith, L. E., Woodland, L., Wessely, S., Greenberg, N., & Rubin, G. J. (2020). The psychological impact of quarantine and how to reduce it: Rapid review of the evidence. The Lancet, 0(0). https://doi.org/10.1016/S0140-6736(20)30460-8

Koroonaviiruse haigus COVID-19

1220 - perearsti nõuandetelefon
1247 - kriisi infotelefon
112 - hädaabinumber
5301 9999 - konsulaarabi

SPORDITULEMUSED

VÕRKPALL

IdaBlokk (koosseisus: Toomas Stroo, Külli Stroo, Taivo Valdur, Indrek Ojasoo, Taavi Põllu, Tiia Klaas ja Sigrid Saare) saavutas Lähte spordihallis viimases põhihooaja mängus kindla 3:0 võidu võistkond Segased üle. Sellega lõppes neil ka põhihooaeg. 19 punktiga jäädi alagrupis teisele kohale.

Rahvaliiga naiste II tugevusgrupi viimases põhiturniiri kohtumises võitis Alutaguse naiskond SK Torma Sport naiskonda tulemusega 3:0 (geimid 25:23; 26:24; 25:21) ning saavutas E alagrupis I koha. Võistkonnad kogusid turniiril ühepalju punkte, kuid parem geimide suhe tagas Alutaguse naistele parema koha ja ühtlasi kodusaali eelise järgmisteks kohtumisteks. Võistkonda kuuluvad: Sofja Žuravljova, Valentina Shestero, Külli Stroo, Mirjam Vinkler, Tiia Klaas, Marjaana Lepiste ja Sigrit Saare.

POKS

Stiven Aas tuli Eesti meistriks poolraskekaalus. Mäetaguselt pärit Stiven Aas on Eesti koondise üks esinumbreid ja läks Eesti meistrivõistlustele favoriidina. Poolfinaalis kohtus Igor Veresoviga ja võitis kindlalt 5:0. Finaalis kohtus ta Igor Gulpiga ja sai samuti ühehäälse otsusega võidu. Hea tulemuse tagas Stiveni sõnul Soome treeninglaager.

SUUSATAMINE

22.-23.02.2020 toimusid Tehvandi Spordikeskuses Eesti noorte meistrivõistlused ja Eesti meistrivõistlused, kus osalesid ka Alutaguse Suusaklubi noored.

22.02.2020 klassikadistantsid
N14 — Herta Rajas 4. koht
M14 — Joonas Nurgamaa 7. koht
N18 — Liset Vähk 10. koht
N20 — Aveli Uustalu 1. koht ja naiste üldklassis 2. koht
M20 — Allain-Marco Anton 8. koht
M20 — Danny-Rocco Anton 9. koht
M20 — Vane Vähk 10. koht

23.02.2020 vabatehnikadistantsid
N14 — Herta Rajas 3. koht
N14 — Anette Ahu 7. koht
N14 — Mirta Rajas 10. koht
M14 — Karel Vähk 6. koht
M14 — Joonas Nurgamaa 9. koht
N18 — Liset Vähk 10. koht

Vane Vähk ja Aveli Uustalu esindasid Eestit Saksamaal juunioride maailmameistrivõistlustel

Saksamaal, Oberwiesenthalis 29.02.-07.03. toimunud juunioride ja U23 maailmameistrivõistlused on selleks korraks läbi saanud. Alutaguse Suusaklubist osales kaks sportlast - Vane Vähk ja Aveli Uustalu.

29.02. olid kavas vabatehnika sprindid. Vane oli eelsõidus 37. ja kaotas võitjale 9,14 sekundit. Edasipääsust jäi puudu 1,5 sekundit. Aveli ei võistlenud. Vane sprindisõit oli tema hooaja parimaid sõite, kuid kahjuks jäi edasipääsust napilt puudu, et oleks saanud n-ö mees mehe vastu sõitma minna, kus Vane on tugevam. Klassikadistants oli tema jaoks kõrvalala, kus tuli keskpärane sõit.

02.03. olid kavas klassikadistantsid 5/10 km. Avelile 74. koht, kaotust võitjale 2 min 53,8 sek. Vane suusatas 81. kohale, kaotust võitjale 5 min 18,3 sek.

Aveli põhidistantsiks oli klassika 5 km. Võistlus seekord kahjuks ebaõnnestus. Ta pidi osalema ka teatesõidus, aga tervise kaalutlustel saadeti Aveli koju paranema. Noored said kindlasti väga hea kogemuse keskmäestikus võistlemisel koos omavanuste maailma parimatega.

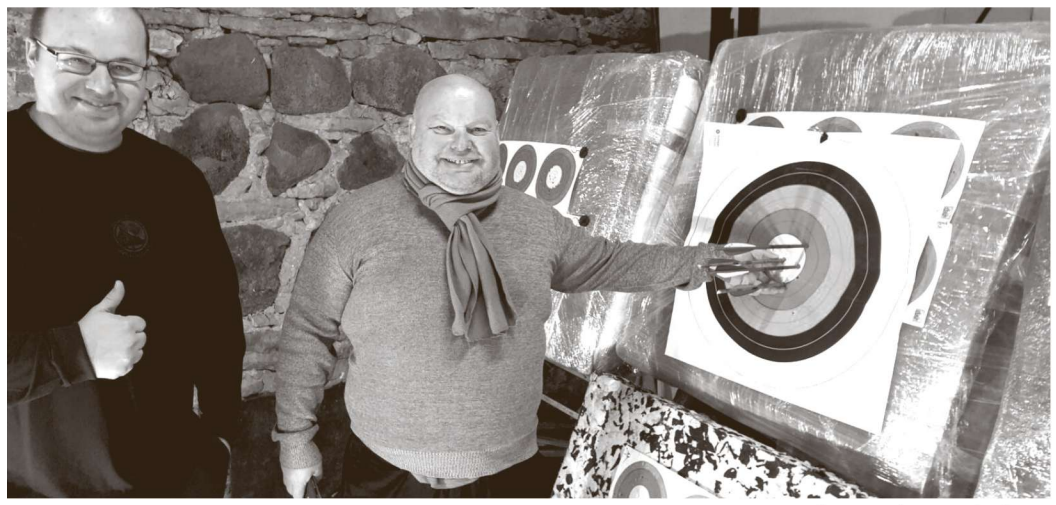

Pealtvaatajate võistluse võitja oli Ago Gaškov.

Mäetagusel ambuti maailmarekordilisi tulemusi

Meelis Pällo
Alutaguse ammuklubi Silex

Alutaguse ammuklubi Silex korraldas veebruari keskel Mäetaguse vanas mõisaküünis kirveviskamise ja ammulaskmise hallis esimesed WCSA (World Crossbow Shooting Association) süsteemi sisemeistrivõistlused. Osales 22 võistlejat. Kergeammus võidutses Viljandi ammuklubi Nool Eesti rekordiga (tegu oli mitteametliku maailmarekordiga). Sportammu klassis (poeamb) võidutses Häädemeeste amburiteklubi samuti Eesti rekordiga (ka siin oli tegu mitteametliku maailmarekordiga). Ajalooliste ambude klassis ei andnud kohalik Alutaguse ammuklubi Silex teistele lootustki ja võttis kindla võidu samuti Eesti ja mitteametliku maailmarekordiga. Lisaks põhiüritusele toimus ka väga huvitav pealtvaatajate võistlus, kus võidutses Ago Gaškov. Võistluse tase oli väga kõrge ja sellega anti tugev stardipauk hooajale.

Alutaguse korvpalli-naiskond.

Omavalitsuste talimängudel nähti lund ja suusatati

Timo Juursalu
spordispetsialist

Alutaguse vald saavutas III koha 36. Eesti omavalitsuste talimängudel väikeste valdade arvestuses. Eestimaa Spordiliidu Jõud egiidi all läbiviidavad omavalitsuste talimängud toimusid 29. veebruarist 1. märtsini Viru-Nigula vallas, Rakveres, Haljalas ja Otepääl. Kokku ligi 1400 sportlast võistles üheksal alal: murdmaasuusatamises, mäesuusatamises (mäesuusk ja lumelaud), meeste ja naiste korvpallis, lauatennises, males, kabes, ujumises ja juhtide võistluses. Üldkokkuvõttes selgitati parimad linnad ning parimad vallad kahes grupis - üle 8 000 elaniku ja kuni 8 000 elanikku.

Alla 8000 elanikuga valdade arvestuses mahtusid kolm omavalitsust lausa 9 punkti sisse: 1. Kiili vald (229 punkti), 2. Põhja-Sakala vald (223) ja 3. Alutaguse vald (220).

Alutaguse võistkond sai punkte aladelt järgnevalt: juhtide võistlus 7. koha punktid, naiste korvpall samuti 7. koha punktid, murdmaasuusatamine 8. koha punktid, ujumine 10. koha punktid, meeste korvpall 12. ning kabe 18. koha punktid. Lauatennises olime 23. kohal ning need punktid jäid varusse.

Naiste korvpallivõistkonda kuulusid: Elisaveta Šaškina, Karina Piir, Polina Kiritšenko, Maria Vasar, Johanna Karp, Irina Bahmatova, Riti Marell Paal, Carolin Mesi.

Murdmaasuusatamises saavutasid naised teatevõistluses 10. ja mehed 14. koha. Parimad individuaalsed tulemused tegid Herta Rajas (5. koht N16 klassis), vennad Alain-Marco ja Danny-Rocco Anton (6. koht ja 9. koht meeste klassis), Liset Vähk (9. koht N18 klassis) ning Margit Ahu ja Liisa Säde (8. koht ja 9. koht N35 klassis). Oma panuse andsid Anette Ahu, Mirta Rajas, Anette Kivimägi, Joonas Nurgamaa, Karel Vähk ja Jegor Jefremov.

Meeste korvpallivõistkonda kuulusid: Jaanus Pärnpuu, Toomas Valdre, Allan-Erik Elp, Janar Aleksandrov, Andres Pärnpuu, Ülar Sala, Arend Küttim.

Ujumises esindasid valda: Marek Peet (5. koht rinnuli ja 9. koht vabastiilis M40 klassis), Ester Juuse (8. kohad selili ja rinnuli ning 9. koht vabastiilis), Jan Aas (8. koht selili M40 klassis), Nikolai Ofitserov (8. koht selili M16 klassis) ning Kristjan Lembinen, Jegor Busujev ja Oksana Savtsuk.

Kabevõistkonda kuulusid: Peedu Talviste, Jevgeni Jendõletov, Reet Karu, Oliver Võõbus ja Jelisaveta Päll.

Lauatennist mängisid: Kaldi Pikas, Alar Palm, Annika Kaljumäe, Aita Murdsalu ja Robi Tooming.

Juhtide võistlusel esindas meie valda Alutaguse vallavolikogu aseesimees Paul Kesküla.

Tänan kõiki sportlikke valla kodanikke, et nad tulid välja ja esindasid valda oma parima sooritusega! Kasutan võimalust ja kutsun kõiki aktiivselt enda soovist mulle teada andma, et osaleda 45. Eesti omavalitsuste suvemängudel juba 11.-12. juulil Paides. Spordialad: kergejõustik, meeste võrkpall, naiste võrkpall, jalgrattakross, orienteerumine, petank, mälumäng, tennis, köievedu, *discgolf* ja juhtide võistlus.

SPORDITULEMUSED

UJUMINE

Üheksandat hooaega toimuvas Mäetaguse ujumissarjas sündis 25. veebruaril osalejate rekord. Selle aasta II etapile oli kohale tulnud 53 ujujat ja seda hoolimata sellest, et kavas oli 100 m ehk pikem võistlusmaa.

Meestest oli kiireim Sergei Hodõrev (1.06,1) ja naistest Ester Juuse (1.11,7). Vanuseklasside võitjad: Jegor Žigadlo, Elizaveta Žitkova, Antoni Müütnik, Ester Juuse, Danny-Rocco Anton, Marina Borissova, Sergei Hodõrev, Ljudmila Moorus, Dmitri Aleksejev ja Daisy Kroon.

Ujumissarjas osaledes saab ka koguda templeid maakonna suurima liikumissarja "Liikudes läbi Alutaguse" liikumispassi. Sarjas on lisaks ujumisele Alutaguse vallas toimuvad suusatamise, rullitamise, *dicgolf*i, jalgrattasõidu ja orienteerumise võistlused. Sarja korraldajad ootasid küll lund, kuid seni on kahe kuuga saanud pidada vaid ujumisetappe.

Sarja info: https://alutagusesport.ee/liikudes-labi-alutaguse-2020/

100 m
P 2008+
1. Jegor Žigadlo, 2008 1.13,7
2. Nikita Skolozhabskyy, 2010 1.28,1
3. Marten Nurgamaa, 2010 2.21,5
4. Kenneth Kimmel, 2010 2.36,4
5. Matvei Vasjagin, 2010 2.51,7
6. Jegor Jefremov, 2008 3.03,9
7. Karl-Kristofer Roosvald, 2012 3.04,7

T 2008 +
1. Elizaveta Žitkova 1.40,0
2. Aliisa Sõber, 2008 2.05,1
3. Anette Ahu, 2009 2.05,8
4. Anatassia Žigadlo, 2012 2.06,9
5. Retti Põdra, 2008 2.09,9
6. Mirta Rajas, 2009 2.12,5
7. Olivia-Aleksandra Romanenko, 2012 2.16,1
8. Anette Kivimägi, 2010 2.49,8

P 2003-2007
1. Antoni Müütnik, 2004 1.49,0
2. Joonas Nurgamaa, 2007 1.55,1
3. Pavel Paiste, 2007 2.37,8
4. Karel Vähk, 2006 2.59,6

T 2003-2007
1. Ester Juuse, 2004 1.11,7
2. Evelina Seimar, 2004 1.42,7
3. Herta Rajas, 2007 1.57,6
4. Liset Vähk, 2003 2.23,8

M 1983-2002
1. Danny-Rocco Anton, 2001 1.24,0
2. Timo Juursalu, 1988 1.39,8
3. Kristjan Roosvald, 1986 1.40,9
4. Sten Murdsalu, 2002 2.00,9
5. Kristo Kõrgnurm, 1992 2.17,4
6. Martin Miller, 1988 2.51,9
7. Ivan Baumbakh, 1988 3.44,3

N 1983-2002
1. Marina Borissova, 2002 2.28,1
2. Anna Romanenko,1985 2.33,3
3. Gerli Habakukk, 1989 2.54,5
4. Liisa Säde, 1985 3.45,5

M 1968-1982
1. Sergei Hodõrev, 1968 1.06,1
2. Aleksandr Vasjagin, 1978 1.24,2
3. Jaak Kivend, 1981 1.39,5
4. Andres Koppel 1982 1.43,5
5. Oleksandr Skolozhabskyy, 1975 1.46,5
6. Jan Aas, 1974 1.50,2
7. Margus Murdsalu, 1972 1.58,2

N 1968-1982
1. Ljudmila Moorus, 1975 2.06,3
2. Tatjana Borisova, 1969 2.45,3
3. Signe Asper, 1977 2.58,0
4. Aita Murdsalu, 1975 4.00,2

M 1967
1. Dmitri Aleksejev, 1967 1.22,7
2. Sergey Borisov, 1964 1.31,8
3. Sergei Žarikov, 1965 1.35,1
4. Leonid Baumbakh, 1961 2.11,4
5. Arvi Pärs, 1953 2.49,3
6. Vladimir Seimar, 1951 3.11,4

N 1967
1. Daisy Kroon, 1967 2.28,3

"Act local" kui "ALUTAGUSE AJUJAHT"

Pille Põld
koolitustel osaleja Tudulinna kogukonnast

Käesoleva aasta märtsis toimusid järjekordsed Seto-Läti-Alutaguse ühisprojekti "Act Local" koolitused. Kui eelmised kohtumised olid Iisakus ja Kiiklas, siis seekord tuli sõita kaugele Setomaale, sest õppepäevad käivad osalevate partnerite vahel nö külakorda. 5. märtsil toimus esimene teenuste disaini töötuba külakogukondadele Lüübnitsa külakeskuses. Alutaguse vallast osales koolitusel bussitäis rahvast ehk 18 meie kogukondade liiget. Esimese töötoa eesmärk oli anda osalejatele ülevaade teenusedisaini olemusest ja tööriistadest. Praktilise harjutamise käigus töötasime läbi teenuse arendamiseks vajalikud töölehed, võttes aluseks kogukondade poolt praeguseks välja valitud ideed ja sihtrühmad. Koolitajad olid Elin Priks MTÜ Setomaa Turism ja Kadri Moppel Virumaa Arenduskeskusest. Teine teenuste disaini koolitus pidi toimuma 20. märtsil Kauksi puhkemajas, kuid see lükkub edasi tekkinud eriolukorra tõttu.

Eriti meeldejäävaks kujunes ekskursioon Lüübnitsa külas, mis kannab tiitlit Aasta küla 2019. Meiega koos kõndis uhkusega ringi ja tutvustas oma küla kujunemislugu viimastel aegadel aasta vabatahtlik, Lüübnitsa külaseltsi eestvedaja Urmas Sarja. Kadedaks teeb inimene, kellel on nii palju energiat ja tahet teha vabatahtlikku tööd ja hoida korras oma küla ning seda arendada. Temalt on nii mõndagi meie kogukondade inimestel õppida ning endile eeskujuks seada.

12. märtsil liikus neljaliikmeline seltskond Iisakust Värska kultuurikeskusesse turundusmaterjalide loomise ja disaini koolitusele. Digikonsultant ja kogenud koolitaja Maarja Pajusalu juhendamisel õppisime kasutama programmi Canva. Päeva lõpuks valmisid juba reaalsed disainid tulevastes trükistes või sotsiaalmeedia kanalites kasutamiseks.

Keskkonnateadlikkuse kasvatamine Illuka Koolis

Anneli Dietrich
Illuka Kooli loodusainete õpetaja

Illuka Kooli uues arengukavas on üheks meie põhiväärtuseks keskkonnahoid. Eesmärgiks on seatud, et koolis on keskkonna- ja terviseteadlikud lapsed, õpilased ja töötajad, kes mõistavad keskkonna ja tervise säästmise põhimõtteid ning võtavad need endaga kaasa kogu eluks.

Kui aga jätta kõlavad sõnad kõrvale, siis loodus ja keskkond on meie kooli jaoks olnud olulised märksõnad läbi aegade. Oleme mitmekordsed „Keskkonnakäpa" konkursi laureaadid. Juba mitmendat aastat kasvatame ja kogume kõrvitsaid loomaaia loomade toidulaua rikastamiseks. Kõrvitsate kasvatamisest on sündinud aga uus idee - prooviks nüüd koos õpilastega ära ka kompostimise. Õigupoolest tegid kompostimisega algust juba meie lasteaialapsed möödunud sügisel, kui koguti kokku suur kotitäis lehti ja õpetati meie koolipere kõige pisematele, kuidas valmistada sügislehtedest viljakat lehekomposti. Nüüd soovime hakata tegutsema ülekooliliselt. On ju kompostimine tõhus panus keskkonnakaitsesse: orgaanilisi jäätmeid kompostides tagatakse ainete looduslik ringkäik ja seega võib kompostimist vaadelda kui jäätmete taaskasutamist. Ainetunnis olen õpetajana viimasel ajal täheldanud, et mõisted kõdunemine ja käärimine on lastele mõistmatud. Kui veel lisada juurde fakt, et kõdunemise käigus eraldub soojus, siis ei kujuta tänapäeva õpilane enam üldse ette, millest õpetaja

Foto: Ave Amor

räägib. Mis siis ikka, tuleb ette näidata. Loodetavasti on meil kevadeks valmis saanud korralikud kõrgpeenrad, millele saame istutada kõrvitsad ning lastele on mõned looduslikud protsessid praktikas selgeks õpetatud.

Kõik me oleme kursis faktiga, et 1. juulist 2020 ei tohi segaolmejäätmete konteinerisse panna biolagunevat prügi. Eestis on liigiti jäätmete sorteerimine kohustuslik juba ammu, kuid kahjuks tuleb märkida, et seda teevad siiski vähesed. Biojäätmete eraldi kogumine saab kõikjal kohustuslikuks: mitte ainult kortermajade, vaid eramutegi juures. Kuna prügi sorteerimine algab inimeste teadlikkuse tõstmisest, siis leidsime, et prügi sorteerimine tuleb koolis jällegi päevakorda võtta.

Harides lapsi on meil võimalik harida ka nende vanemaid. Seepärast liitus Illuka Kool kampaaniaga „Ära rääma", mis on loodud selleks, et pöörata tähelepanu pandipakendite sorteerimise ja taaskasutusse suunamise vajadusele, sest endiselt leiavad osad pudelid ja purgid oma tee prügikasti, kus nendest kasu ei ole. Kas teate, et Eestis jõuab ligi 90% müüdud pandipakenditest keskkonnasõbralikult ümbertöötlemisse? Seis võiks olla veelgi parem. Selleks, et see meelest ei läheks, tulebki seda kasvavale põlvkonnale pidevalt meelde tuletada – #ärarääma. Taara õigesse kohta poetamine on tegu, mis on eeskujuks ja jääb kõikidele meelde, k.a lapsevanematele.

Kool sai endale ilusad pandipakendi kastid ja nii me jätkame oma keskkonnateadlikku käitumise teed. „Ära rääma!" kampaania sisaldab ka mitu lustakat ja huvitavat kogumistulemustest sõltumatut vaheülesannet, et juurutada noorte seas rõõmusrohelist mõtteviisi. Õige pea saame algklasside majja ka uue konteineri, et sorteerida veelgi paremini pakendit, paberit ning bio- ja olmejäätmeid, sest plaanis on hakata ära kasutama kogu biolagunev materjal komposteerimise käigus, kasutades selleks siis kompostereid või kõrgpeenraid.

Keskkonnateadlike hoiakute kujundamine on seda edukam, mida rohkem kogetakse õpitut läbi praktilise tegevuse. Tänased õpilased otsustavad, milline saab olema meie tulevik.

Ehitus- ja lammutusjäätmete kogumisest ja jäätmete põletamisest

Martin Miller
keskkonnaspetsialist

Alutaguse vallas on jätkuvalt probleeme ehitus- ja lammutusjäätmete jätmisega loodusesse ja pakendikonteineritesse. Vallavalitsus tuletab meelde, et jäätmete käitlemine, ladustamine ja kõrvaldamine (sh põletamine) selleks mitteettenähtud kohtades on keelatud. Ebaseaduslikult keskkonda viidud jäätmed kõrvaldab ja nendest põhjustatud keskkonnareostuse likvideerimise korraldab jäätmete ebaseaduslikult keskkonda viija oma kulul, kusjuures saastaja hüvitab reostusega põhjustatud kahju täies ulatuses. Jäätmehoolduseeskirja rikkumise korral on ette nähtud karistus vastavalt õigusaktidele. Ehitus- ja lammutusjäätmete (edaspidi ehitusjäätmed) hulka kuuluvad väljaveetav pinnas ning puidu, metalli, plastikute, betooni, telliste, ehituskivide, klaasi ja muude ehitusmaterjalide ning -toodete jäätmed (sh asbesti ja teisi ohtlikke aineid sisaldavad materjalid), mis tekivad ehitamisel (sh ümberehitamisel ja ehitusmaterjali hoidmisel), remontimisel, lammutamisel või ehitusmaterjali purustamisel (edaspidi ehitamine) ning mida ehitusobjektil tööde tegemiseks ei kasutata. Ehitusjäätmete nõuetele vastava käitlemise eest vastutab nende valdaja.

Ehitusjäätmed tuleb sortida liigiti nende tekkekohal. Sortimisel lähtutakse jäätmete taaskasutusvõimalustest. Liigiti tuleb sortida puit, kiletamata paber ja kartong, metall (eraldi must ja värviline metall), mineraalsed jäätmed (kivid, ehituskivid ja tellised, krohv, betoon, kips, lehtklaas jne), raudbetoon- ja betoondetailid, tõrva mittesisaldav asfalt, pakend, kile. Ehitusjäätmed tuleb koguda kogumismahutisse ja kergeid jäätmeid sisaldav kogumismahuti tuleb pealt katta, vältimaks jäätmete lendumist. Ehitamise ajal, ehitusjäätmete kogumisel, jäätmeveokile laadimisel ja veol tuleb vältida tolmu ja jäätmete levikut, sealhulgas pinnase levikut veoki rataste abil teedele ja tänavatele.

Ehitamiseks (sh lammutamiseks) peab olema kehtivatele nõuetele vastav ehitusprojekt (juhul kui nõue tuleneb ehitusseadustikust), mis peab sisaldama ka jäätmekäitluse osa. Kui ehitamise käigus tekib jäätmeid rohkem kui 10 m^3, tuleb ehitise kasutusloa taotlemisel taotluse juurde lisada jäätmete nõuetekohast üleandmist tõendavad dokumendid. Kui ehitamise käigus tekib jäätmeid rohkem kui 100 m^3, tuleb nende käitlemine kooskõlastada vallavalitsusega ning ehitusprojektile peab olema lisatud jäätmekava. Ehitise lammutustööde lõppemisel tuleb vallavalitsusele esitada ehitise täieliku lammutamise teatis koos jäätmete nõuetekohast üleandmist tõendavate dokumentidega.

Vallavalitsus juhib tähelepanu, et vastavalt kehtivale jäätmehoolduseeskirjale tuleb ehitustööde käigus tekkivate ehitusjäätmete üleandmise dokumendid säilitada ning vajadusel tõestada jäätmete nõuetekohast üleandmist jäätmekäitlejale ühe aasta jooksul peale jäätmete üleandmist.

JÄÄTMETE PÕLETAMISEST

Alutaguse vallas on jäätmete põletamine väljaspool selleks ettenähtud kohti keelatud. Küttekoldes võib jäätmevaldaja põletada ainult enda tegevuse tulemusel tekkinud immutamata ja värvimata puitu ning kiletamata paberit ja pappi, mis on vajalik küttekoldes tule süütamiseks. Okste ja lehtede põletamisele tuleb eelistada kompostimist. Juhul, kui kompostimise võimalused puuduvad, on lubatud kuivade aiajäätmete (okste ja lehtede) põletamine jäätmevaldaja kinnistul aastaringselt, v.a kui on kehtestatud tuletegemise keeld, tuulevaikse ilmaga ning naabreid mittehäirival viisil. Tule tegemise koht peab vastama nõuetele ning üle ühemeetrise läbimõõduga tule tegemisel peab lõkkekoht paiknema vähemalt 15 meetri kaugusel mis tahes hoonest või põlevmaterjali lahtisest hoiukohast. Ennekõike tuleb põletamisel olla tähelepanelik, et lõkkesse või ahju ei satuks sobimatut materjali, mille põlemisel paiskub õhku erinevaid ohtlikke aineid, mis omakorda saastavad keskkonda ja rikuvad inimeste tervist.

Noortekeskuse mõju hindamine

Marika Markus
Alutaguse Huvikeskuse noorsootöö juht

Veebruaris 2020 alustasid kaheksa kohalikku omavalitsust noorsootöö mõju hindamisega noortekeskustes. Seda tegevust toetavad Eesti Noorsootöötajate Kogu, Eesti Avatud Noortekeskuste Ühendus ja Eesti Noorsootöö Keskus. Ideede kogumiseks ja uute teadmiste loomiseks teevad koostööd Alutaguse, Toila ja Mustvee valdade noorsootöötajad.

Projekti raames kogutakse ja analüüsitakse Iisaku ja Kurtna noortekeskustes 12–20-aastaste noorte endi räägitud lugusid sellest, kuidas on noortekeskuse tegevustes osalemine nende elu mõjutanud. Osaluse kaudu aitame noortel harjutada enesereflektsiooni, noortekeskustel parendada oma tööd ning sidusrühmadel mõista noortekeskuste väärtust ühiskonnas.

Minu esimene laevareis

Kaisa Kivend

Käisin 26.-28.02.2020 koos Alutaguse valla noortega Rootsi kruiisil. Tallinna sadamasse bussiga jõudes ootasime Baltic Queen laevale pääsemiseks pardakaarte. Saigi alguse minu esimene laevasõit!

Õhtusöök laevas oli rikkalik, mis andis tunda ka hommikul uuesti Rootsi lauda sööma minnes. Õhtul nautisime valla noortega tantsushowd ja tantsisime ka ise bändi saatel. Laevakajuti TV-s jälgisime pidevalt laeva liikumist Rootsi suunas. Pärast hommikusööki jõudsime lõpuks Stockholmi. Vasa muuseumisse sõitsime liinibussiga. Muuseumis oli hiigelsuur ja vana sõjalaev jm mereteemalist vaatamist. Rootsi kuningalossi suunas liikusime jalgsi, kus nägime valvamas püssidega vahtkonda. Kuningalossist tagasi laeva liikusime ülikiire metroorongiga. Laevas ootasid meid samad kajutid ja Rootsi lauaga õhtusöök. Külastasime laeval Lotte mängutuba ning erinevaid poode. Õhtul nautisime taas laeva tantsushowd ja kes ei olnud linnas jalutamisest väga väsinud, jaksas veel ka tantsida. Osadel noortel terendas väikestviisi koduigatsus. Reede ennelõunal Tallinna sadamasse jõudes ootas meid buss, mis meid kodudesse viis. Oli lõbus ja meeldejääv laevareis!

KNK 15

Adriana Alliku

Kurtna noortekeskus tähistas 23. veebruaril koos kõigi enda väikeste ja suurte sõprade ning toetajatega oma 15. sünnipäeva.

Meeleolukas sünnipäevapidu möödus läbi huvitavate tegevuste, mis tekitasid külalistes rohkelt positiivseid emotsioone. Seekord oli pidu väga vabas vormis, iga külaline sai valida endale meelepärase tegevuse, millega sünnipäevaõhtut sisustada. Peo käigus tänas Kurtna noortekeskus neid, kes panustavad, toetavad ja osalevad aktiivselt noorte igapäevaelus, tänu kellele toimub noortekeskuses alati midagi huvitavat ja toredat.

Peomeeleolu hoidis üleval väga ilusa lauluhäälega noor muusik Andreas Pall, kelle hoogsad laulud tõmbasid rahva endaga kaasa laulma ja lõi paljudel jala tatsuma. Selleks, et laulule oleks vaheldust, oli noortekeskusel külas ka Keerdtrepp – kamp väga andekaid noori, kes viisid läbi hetkel kõigile tuntud kendama meistriklassi. Kõigil oli võimalus proovile panna osavus, õppida uusi trikke ning osa võtta väikesest võistlusest, kus võistlejad pidid visates saama palli kausisarnastesse pesadesse või siis nii-öelda mõõga otsa. Üllatuseks oli meie noortekeskuses väga palju kendama huvilisi, nende seas nii algajaid kui edasijõudnuid. Lisaks oli kõigil võimalus õhtu jooksul jäädvustada väga lahedaid emotsioone ja hetki fotonurgas. Tore oli näha, et väga paljud kasutasid võimalust jäädvustada endale mälestus noortekeskuse sünnipäevast. Kuid õhtu ei lõppenud kontserdiga, sest sellele järgnes disko, mida juhtis noor tulevikulootus Jonathan Habakukk.

Fotod: Darja Reinova

Nutikad vanaemad nutitunnis

Õpetajad Liina ja Ülle
Iisaku Gümnaasium

Iisaku Gümnaasiumi 3. klassi ettevõtlikud õpilased kutsusid taas vanaemad kooli. Kui esimeses klassis õpetati kehalise kasvatuse õpetaja Ave juhendamisel vanaemadele ja ühele vanaisale uusi võimlemisharjutusi, teises klassis küpsetati karaskit, kaerahelbeküpsiseid ja muffineid ning peeti piknikku, siis sel aastal olid tunnid seotud nutiseadmete kasutamisega.

Lastele nutitunni mõtte väljakäimisel hakkas kohe üle klassi tulema ettepanekuid, mida ja kuidas teha. Esmalt tuli kirjutada kiri ning see vanaemade klubile „Elurõõm" kohale toimetada. Saanud vastuse, mitu vanaema tuleb, jagati end rühmadesse ja harjutati õpetajaks olemist.

Igas tiimis olid vanaema ja kaks last. Esimeseks ülesandeks oli liitmine, mille vastused tuli kanda arvutisse. Lahendamine ei valmistanud lastele mingeid raskusi. Teiseks ülesandeks oli korrutamine, mis vajas natuke rohkem mõtlemisaega. Lapsed õpetasid vanaemadele tahvelarvutite kasutamist ning näitasid, millistelt netilehtedelt leiab toredaid õppemänge mälu treenimiseks.

Kolmandaks ülesandeks anti igale tiimile kooli kaart, kuhu oli kantud peale 10 kontrollpunkti. Pidime punktid üles otsima ja ülesande QR-koodi abil avama. Igas punktis oli vaja teadmisi erinevatest valdkondadest. Näiteks tuli vastata küsimustele – kes on 2020. aasta lind ja loom; millise taime abil saab alandada palavikku; mis on jõhvika rahvapärane nimi; kirjuta luuletus kevadest. Vanaemad said võrrelda, kuidas nemad omal ajal koolis õppisid erinevaid asju meelde jätma ja kuidas lapsed praegu õpivad. Saime teada, mis on VEPA mäng ja miks on tunnis mõnikord vaikuseminutid.

„Õpetaja Liina oli ette valmistanud väikese pildigalerii laste töödest ja tegemistest. Seda kõike vaadata ja meenutada valmistas lastelegi elevust. Õpetaja oli küpsetanud maitsva koogi ja vanaemadel oli lastele kaasa võetud külakostiks puuviljakorv. Kätte jõudis söögivahetund ja maiustamise aeg. Nii mööduski kolm tundi koolis koos lastega märkamatult." Jutustas vanaema Asta Talviste.

Laste üksmeelne mõte oli, et päev oli nii lahe. Lapsed said olla õpetajad ja vanaemad õpilased. Tegelikult ei teagi, kes rohkem õppis. Järgmisel korral loodame ka vanaisasid näha.

Mõned mõtted laste juttudest:

„Vanaemad olid väga tublid ja koostöö läks väga hästi. Päev oli eriline ja mulle väga meeldis." Andrias

„Mängisime koos vanaemadega matemaatikamängu Math99. Mäng läks hästi ja kuna meil oli tore tiim, sai palju nalja." Anette

„ Väga tore oli vanaemadega aega veeta. Sain sellest päevast palju uusi teadmisi. Selline päev võiks jälle tulla!" Karolin

„Ma õppisin, et kui on meeskonnamäng, siis tuleb meeskonnatööd teha. Kõik olid sõbralikud ja keegi ei riielnud." Marten

„ Ma olin oma parima sõbraga ühes tiimis ja mu vanaema oli ka meie tiimis. Vanaema oli kiire ja tark, aga Hanna oli alati natuke ees. QR koodid mina leidsin, skännisin ja aitasin. Hanna luges ja aitas. Vanaema teadis ja aitas. See oli nii lõbus!" Lauren

„Vaatasime koos vanaemadega meie klassi videosid „Riietesse uppuv maakera" ja „Tere, Kevad 2018". Kätte oli jõudnud söögiaeg. Meie läksime sööklasse ja vanaemad jäid klassi kooki sööma. Nad jätsid meile ka." Sandriin

„Saatsime vanaemad ilusti kenasti koju ja ise läksime sööma." Iris

Põnevad külalised kunstide koolis

Pille Nagel
Iisaku Kunstide Kooli direktor

Alanud aastal on toimunud kunstide koolis kaks toredat kontserti. 28. jaanuaril külastas meid kontsertprogramm "Tantsud Iirimaast Iisakuni". Nagu nimi ütles, saime kuulata rahvamuusikat ning näha tantse mitmelt poolt Euroopa paikadest, mis Iirimaa ja Iisaku vahele jäävad. Publikul oli võimalus ka ise lihtsamaid tantse kaasa tantsida. Osalejad olid eriti vaimustatud suurt meisterlikkust nõudvatest Iiri tantsudest ning tantsulapsed olid täis indu stepptantsu harjutama hakata.

5. märtsil olid meil külas balletikooli õpilased ja õpetajad. Õpetajate seas oli õpilastega kaasas ka endine priimabaleriin Kaie Kõrb. Saime lähedalt näha, kuidas tantsitakse varvaskingadega ja imetleda balletikostüüme. Kavas olid ka mõned ülikeerulised kaasaegsed tantsud, mida esitati soolonumbritena. Peale esinemist soovisid tüdrukud, et juba järgmisest tunnist alustataks balletiharjutustega ka meie kooli tantsutundides.

Kohtumised toimusid meie oma õdusas tantsuklassis, kuhu väga palju publikut ei mahu. Kontserdile tulid need, kes päriselt huvi tundsid ja tantsu- ning muusikakunsti mõista oskasid. Ei ole ju saladus, et kontserdielamus on seda suurem, mida toredam ja asjatundlikum on publik. Me korraldame selliseid väikseid kohtumisi eelkõige just selleks, et meie õpilastele näidata, kuhu on võimalik jõuda, kui oma huvialaga tõsiselt tegeleda. Tähtis on ka vahetu kontakt esinejatega. Peale kontserti on võimalik vestelda ja nendelt küsida. Suured kuulsad esinejad on ju inimesed nagu meie kõik, ainult et veidi sihikindlamad ja rohkem oma eesmärkidest juhinduvad.

Puhatu Seltsi Eesti Vabariigi sünnipäev

Liset Vähk

24.veebruar 2020 toimus Puhatu külaplatsil Eesti Vabariigi sünnipäeva tähistamine. Nagu tavaks on saanud, alustasime pidu lipu heiskamisega. Seejärel sai sõna külavanem Kaja. Esinemiste eest hoolitsesid väike Maša lauludega, Liset ja Karel luuletusega, Nataša Hispaania tantsudega, Jelizaveta flöödiga ning memmed tantsudega. Kaetud oli sünnipäevalaud ning ei puudunud ka lõke, mille ääres soojendamisel sai panna end proovile Eesti-teemalisel viktoriinil. Lähemalt sai tutvuda Eesti muistse iseseisvusaja lõpu kaardiga XIII sajandil. Aitäh kõigile, kes tulid ja veetsid meiega selle karge talvepäeva ning aitäh kõikidele esinejatele! Oli suur rõõm näha nii suurt hulka inimesi! Peatse kohtumiseni!

Iisaku Kunstide Kool 30

Mälestuskilde kunstide kooli päevilt

Mark Tisler
kunstiõpilane 2008-2013
praegune TTÜ tudeng ehitusinseneri erialal

Meenub, kui käisime Viluste koolis kunstilaagris. Eriti äge oli ööelu. Hiilisime mööda maja ringi, hirmus põnev oli. Magada seetõttu muidugi väga ei jõudnud. Päeval pidime kooli staadioni kõrval looduses joonistama. Mina olin hästi looduslaps ja joonistasin tänavavalgustuslambi, mõned puud said ka taustaks. Tookord käisime veel Räpina paberivabrikus ekskursioonil. Hirmsasti haises see vanapaberi ümbertöötlemine. Aga lõppprodukt oli korralik.

Koolis veedetud ajast mäletan seda, et kõige rohkem meeldisid mulle savi- ja klaasiklass. Sinna läksin alati rõõmuga. Eks toodangut sai ka omajagu. Siiani on nii sugulastel kui endal kausid ja klaasimaalid kappidel ja seintel. Vahva oli teha ka erinevaid trükitöid. Kõik see kavandite ja koopiatega mässamine, kui tuli meeles pidada, et pilt peab olema peegelpildis, lõpuks veel väljalõikamine ja -kraapimine.

Kärolin ja Mark

Natüürmorte ma aga vihkasin. Ei olnud kohe üldse minu teema. Siis kippusin teistega lobisema. Õpetaja Kaja ikka vahel pahandas sellepärast. Kui Annika Sellik Kajat asendas, siis ei tulnud jutustamisest midagi välja, tegutsesin tõsise näoga. Annikaga käisime neljanda klassi kevadel mu lõputööde jaoks ümbruskonna kirikutes fotosid tegemas. Lohusuu kirikuõpetaja pakkus meile välja, et kui ta saab Alajõe kirikuõpetaja kätte, saame ka seal pildistada. Pärast kiiret telefonikõnet kihutasime juba Alajõe poole, sest meid oodati seal ega pandud veel uksi lukku. Tegime mõned pildid ja tänasime. Inimesed olid väga toredad ja vastutulelikud.

Kuigi minust erilist kunstnikku ei saanud, siis maailmapilti arendasin kindlasti kunstide kooli aastate jooksul palju. Kuigi õppisin kunsti, siis väga meeldisid ka näidendid, pillimäng ja kontsertidel teadustaja roll - sain mitmel rindel kaasa lüüa. Eriti hästi on meeles indiaanlaste etendus "Suve toomine". Vibud, riided, laulud - vägev! Oli ka aegu, mil tüdimus oli suur ja loobumisplaanid lähedal, aga tänu toredatele õpetajatele ja sugulaste toetusele tuli võidukas lõpp äkki.

Keel kõneleb kõiksusega. *Foto Kaja Tina*

Sveta Pärn klassijuhatajaga. *Foto Hille Väljaotsa*

Iisaku raamatukogu tegemised

Hille Väljaotsa
Iisaku Raamatukogu juhataja

Tahaks loota, et lehelugejad on meie tegemistega kursis, sest valla kultuurikalendris oleme oma kord kuus toimuvaid üritusi ning näitusi ikka reklaaminud. Ent ei tee paha mõnda neist meenutada ja põnevamaid esile tuua.

Juba pikka aega on meil olnud traditsiooniks luule- ja muusikakavade korraldamine. Alguse sai see kunagi oma ala spetsialisti Judith Kulvere kaasabil. Nüüd siis peame hakkama saama oma jõududega. Õnneks on meil toredad kaasalööjad Anne Jõgi ja Anneli Sabolotni. Viimasel ajal on meiega liitunud ka Monica Lõoke. Luulekavasid on aidanud publikuni tuua ka Avo Kiir, Marika Oolberg ja Marleen Loik. Viimane on aktiivne koolinoor, kelle osalemine andis tõuke kokku panna üks kava just noortele. Nii sündis raamatukogupäevade raames kava „Keel kõneleb kõiksusega", kus osalesid lisaks Marleenile ka Aila Jürgenson ja muusikuna Egert-Oscar Väljaotsa.

Meie viimane luule- ja muusikakava „Ajakillud" sai teoks jaanuaris, kus lugesime luuletusi aastaaegadest. See sai kokku pandud nö ühistööna – Monica (kevad), Hille (suvi), Anne (sügis) ja Anneli (talv). Publik on alati lummatud ja tänusõnadest pole puudust.

Põnev ettevõtmine oli kohtumine Iisaku Gümnaasiumi 3. lennu vilistlastega pealkirja all „Lennukad jutud". Tore, et ei pidanud paljuks kohale tulla nii kaugemalt kui lähemalt Allan Aan, Ülo Kriisa, Uno Lillemäe, Raivo Reisenbuk, Sirje Tarakanova, Ilor Teeväli ja nende klassijuhataja Toomas Jõgi. Mälestusi ja pildimaterjali jätkus mitmeks-mitmeks tunniks. Tänud teile veelkord! Lendude sarjaga on plaan jätkata. Valmis panna 6. lend! Ootame teid juba õige pea.

Huvitavate Kohtumiste Klubis on külalisteks olnud kirjanik, filmioperaator ja -lavastaja Janno Põldma; vanglaametnik, kaitseliitlane ja kokapaberitega harrastuskunstnik Tõnu Linder ning harrastuskunstnik ja ärinaine Sveta Pärn. Püüame edaspidigi leida huvitavaid persoone ja tuua neid rahva ette endast kõnelema.

Sündmusi ja tegemisi on olnud veel ja veel, kuid kõigest ei jõua kõnelda. Tahaksin siiski veel puudutada meie tööd lastega, sest see justkui ei paista välja. Nende sündmuste kohta me reklaami üles ei riputa, sest töö suuremate ja väiksemate lastega toimub kokkuleppel õpetajatega. Igal nädalal toimuvad raamatukoguhoidja Aili eestvedamisel ettelugemised, sel hooajal nimetuse all „Järjejutuminutid I klassile". Lisaks on viimasel ajal toimunud Kurekella Mesimummide rühma mudilastele üritus teemal „Koerad", raamatukogutund II klassile „Raamatute paigutus raamatukogus", jõuluhommik Jaaniussikeste rühma mudilastele, „Hommikuhämarus" põhjamaade kirjanduse nädala raames nii I kui III klassile, „Jutuhommik lasteaias" kõige väiksemate lastega Lepatriinude rühmale jne. Loodetavasti näevad nii lasteaia kui kooli pedagoogid, kuidas raamatukogu lastetöö on vilja kandnud. Ise me näeme küll, et lapsed on hakanud rohkem lugema ja raamatukogu külastama.

Kohtume raamatukogus!

3. lennu vilistlased. *Foto Liivi Mölder*

Janno Põldma. *Foto Liivi Mölder*

Ajakillud. *Foto Aili Karukäpp*

IISAKU KIHELKONNA MUUSEUM
Pärandi hoidja, kultuuri kandja

Iisaku naised on juba vanal hallil ajal jüripäeval lüpsikuid turbutanud

Marika Oolberg-Elmend
Iisaku Kihelkonna Muuseumi direktor

See on üks põnev maagia ja loitsimise aeg, kus rituaale viivad läbi ainult naised. 23. aprillil võiks siis proovida seekord oma kodus nõiduda ja trallida ning seda ainult naised (meestele ja lastele pole luba osaleda - karistused on karmid!). Naised, võtke aeg endale ja kui lõket teha ei saa, siis süüdake küünal, võtke klaas veini ning lõõgastuge.

Varasemalt oli põhiline, et saada aastaks õnne piimakarjale, et ikka kari edeneks, et lüpsikud ja muud puunõud peaksid, et naised selle aasta töörohkema aja vastu peaksid ja hea tervisega oleksid. Seda, et naised jaksaks ja tervis vastu peaks, on ka praegusel ajal väga vaja!

Natuke sellest, kuidas vanasti lüpsikuid turbutati. Sellest väga palju teada pole, on vaid üksikuid viiteid vanades ajalehtedes ning Mall Hiiemäe on oma uuringutes sellisele kombele viidanud. Uurimistöö põhjal võiks siis see välja näha umbes järgmiselt. Kogu tegevus oli värskes õhus. Kogunesid naised ja noorikud. Mehi ja lapsi kindlasti kaasa ei võetud. Perenaised tõid miniad seltskonda ja tutvustasid neid. Kaasa võeti süüa ja juua ning turbutamist vajavad lüpsikud. Need olid puust ja neid tuli vees hoida, et puu turbuks ja edaspidi piima ikka lüpsikus peaks. Koos olles kindlasti lauldi. Hea oli lõket teha ja kaasavõetud toitu kõigi osavõtjatega jagada. Juhul, kui mõni mees ikka piiluma läks, et mis need naised seal teevad – no siis võeti ta kinni, pandi tünni ja kolgiti mõlaga seni, kuni lubas naistele välja teha, mispeale ta siis lahti lasti. Mõned lihtsad laulusõnad:

Kokko, kokko, kuarekene,
võist, jumalaviljukene,
karjalapse kakku piale,
kodolapse kuagi piale.

Väheke selle päeva ennustamisest üldse, et teaksite õigel ajal õigeid märke jälgida:

Kindlasti ei tohi sel päeval külla minna paljajalu, sest see toob õnnetust, aga järgi visatav tuhk või sool saab seda ehk jälle heaks teha. Raudasja leidmine toob õnne – siis inimene isegi terve järgmise aasta tugev kui raud.

Kui jüripäeval on selge ilm, siis tuleb hea suvi; kui jüripäeval on pilvi ja udu, siis on suvel enam pilviseid päevi. Veel arvati, et kui jüripäeval on külm ilm, siis saab sel aastal rukist poole vähem kui harilikult. Juhul, kui enne jüripäeva maasikad õitsevad, tuleb hea aasta. Jüripäeva hommikul näitab külmetanud maa, et külmetab veel vähemalt üheksa ööd. Kas enne jüripäevane pikne ennustab sooja või külma, selles on rahvatarkus kahevahel. Mõned arvavad, et see toob sooja, teised ennustavad aga otse vastupidist. Kui jüripäeva öösi on selge ja tähed säravad, siis on sel aastal hea kartulisaak. Kui pääsukesed on enne jüripäeva väljas, tuleb hea aasta. On õpetusi, kuidas end armastama panna. Nimelt tuleks jüripäeva öösel võtta üheksa kaseurba ning hoida neid pahema käe kaenla all üheksa päeva ja siis selle pulbriga saab end armastama panna ka kõige tuimema meesterahva. Muide, kes saab, võib konna kõhualusega oma huuli hõõruda. Neil pole siis suvel karta huulte lõhenemist!

Ilusat kevadet ja palju tervist, et jaksaksime vastu pidada.

PILTUUDIS

Mäetaguse põhikooli õpilased tähitasid Eesti sünnipäeva Eesti filme taaslavastades. Iga klass valis endale katkendi mõnest tuntud linateosest, lavastas selle ning tegi sellest video.

Valikus oli näiteks "Kevade" film, seda filmisid nii viies kui kaheksas klass; 6. klass lavastas katkendid filmidest "Mehed ei nuta" ja "Lammas alla vasakus nurgas"; neljas klass tegi katkendi "Lepatriinu jõuludest" ja 9. klass lavastas stseene telesarjast "ENSV". Samal päeval valmis terve koolipere ühistööna kaheksakandadest pannoo, mis kaunistab raamatukogu seina. Meisterdamise ja filmide vaatamise vahepeale tegime ühe õues liikumise pausi, kus tantsisime ühiselt tuntuid ringmänge.

6. klass lavastas stseeni filmist "Mehed ei nuta", kus põhiküsimuseks oli "Kus on sanatoorium?"

Koolipere ühistööna valminud kaheksakandadest pannoo.
Fotod: Mäetaguse Põhikooli arhiiv

НА ЗАСЕДАНИИ АЛУТАГУЗЕСКОГО ВОЛОСТНОГО СОБРАНИЯ 20 ФЕВРАЛЯ 2020 ГОДА РЕШЕНО:

Обзор подготовила помощник волостного секретаря
Лиа ТЕЭВЯЛИ

• признать недействительным решение №72 Ийзакуского волостного собрания, принятое 26 марта 2015 года относительно детальной планировки на участке "Tartu mnt 15", исходя из ходатайства владельца недвижимости.

• признать недействительным решение №9, принятое Мяэтагузеским волостным собранием 27 февраля 2014 года, в той его части, которая устанавливает местонахождение площадей застройки в детальной планировке недвижимости "Pärna". Частичное признание детальной планировки недействительной вызвано тем, что в планировке всем участкам отведены неразумно малые площадки для застройки, меньшие, чем разрешено для стройплощадок.

• дать согласие на изменение границ между кадастровыми единицами в деревне Тудулинна "Pikk tn 5" и "Keskuse tn 1", являющимися муниципальной собственностью, и кадастровыми единицами "Möldre", "Torni" и "Platsi", находящимися в частном владении, а также на уменьшение площадей волостной недвижимости "Keskuse tn 1" (примерно на 200 m²) и "Pikk tn 5"(примерно на 140 m²). Решено установить цену размером 1,00 евро/m2 для территории недвижимости "Keskuse tn 1", присоединяемой к кадастровым единицам "Platsi" и "Torni". Точные размеры площади выяснятся после кадастровых измерений и занесения в кадастр. В ходе процедуры, в результате разделения недвижимости "Möldre", образуется кадастровая единица транспортной территории размером около 900 m2, которая переходит во владение волости. При изменении границ между недвижимостью "Möldre" и волостной собственностью производится взаимозачет.

• Согласиться с изменением условий пункта 10.14 разрешения KMIN-054 на ведение горных работ АО "Enefit Kaevandused" на шахте "Эстония", где устанавливается новый срок 31.12.2022 года. Согласно пункту 10.14 владелец разрешения на ведение горных работ должен закрыть осушительные канавы болота Селисоо и канавы на окраине болота в объемах и по методике, приведенных в программе охраны природы болота Селисоо на 2017-2026 годы. В соответствии с действующим разрешением канавы нужно закрыть в течение двух лет, начиная со времени вступления разрешения в силу, то есть к 17.12.2020 года. АО "Enefit Kaevandused" и RMK 02.10.2019 заключили договор о сотрудничестве, целью которого является закрытие осушительных канав на болоте и на окраине болота Селисоо, что является одним из методов смягчения воздействия возможного воздействия горных работ шахты "Эстонии" на гидро-геологические условия болотного массива. Планируемые работы базируются на "Плане ликвидации канав на восточной окраине болота Селисоо (природоохранная зона) в Национальном парке Алутагузеской волости уезда Ида-Вирумаа". RMK обязуется выполнить свои обязательства, содержащиеся в договоре, не позже 31.12.2022 года.

• Изменить служебный состав Алутагузеского волостного управления. В составе канцелярии добавляется должность инфотехнолога по образованию начиная 1 марта 2020 года.

• Избирательная комиссия Алутагузеской волости своим решением №19 приостановила 7.02.2020 года полномочия члена волостного собрания Пауля Кескюла на основании пункта 4 абзаца 2 § 19 Закона об организации местного самоуправления, поскольку он отсутствовал на заседаниях волостного собрания три месяца подряд. Полномочия Пауля Кескюла, как заместителя председателя волостного собрания, закончились и было необходимо избрать нового заместителя председателя собрания. Волостная избирательная комиссия своим решением №20 от 18.02.2020 года восстановила полномочия Пауля Кескюла как члена волостного собрания на основании его заявления. В результате тайного голосования заместителем председателя Алутагузеского волостного собрания вновь избран Пауль Кескюла.

• В связи с приостановкой полномочий Пауля Кескюла как члена волостного собрания закончились и его полномочия заместителя председателя комиссии охраны окружающей среды и по закону надо было провести новые выборы председателя и заместителя председателя. В результате тайного голосования Янно Воол избран председателем комиссии по охране окружающей среды Алутагузеского волостного собрания, а Пауль Кескюла — заместителем председателя.

• Утвердить комиссию Алутагузеского волостного собрания по охране окружающей среды в следующем составе: Янно Воол – председатель, Пауль Кескюла – заместитель председателя, Марек Кулламяги, Вельо Юузе, Ааре Карп, Ану Ключник, Анне Нургамаа.

• вывести Сергея Асмуса из состава бюджетно-хозяйственной комиссии Алутагузеского волостного собрания на основании его заявления и ввести в состав комиссии члена волостного собрания Андруса Тосса. Утверждена бюджетно-хозяйственная комиссия Алутагузеского волостного собрания в следующем составе: Райво Раап – председатель, Айво Тамм – заместитель председателя, Владимир Дербук, Ааре Карп, Пауль Кескюла, Прийт Палмет, Айвар Талисту, Андрус Тосс, Лууле Салла.

• принять к сведению результаты проведенного ревизионной комиссией контроля за проведенными конкурсами госпоставок. Обязали Алутагузеское волостное управление изменить порядок организации госпоставок и привести его в соответствии с законом о госпоставках и другими действующими правовыми актами.

Для устранения неточностей при проведении конкурсов госпоставок взять во внимание предложения, внесенные ревизионной комиссией в акт проверки.

• принять к сведению результаты контроля ревизионной комиссии относительно выполнения договора об объединении. Волостному управлению и волостному собранию обеспечить дальнейшее выполнение договора об объединении на период действия договора.

• принять к сведению результаты проверки ревизионной комиссией внутренних сделок волостного управления и "Alutaguse Haldus OÜ". Алутагузескому волостному управлению при проведении внутренних сделок использовать рыночные исследования в части оплаты услуг.

Обязать волостное управление следовать принципу публичности деятельности местного самоуправления и своевременно заполнять регистр документов.

О ЧРЕЗВЫЧАЙНОЙ СИТУАЦИИ В АЛУТАГУЗЕСКОЙ ВОЛОСТИ

Кайри СООМЕР,
помощник волостного старейшины

Дорогие жители Алутагузеской волости! В Эстонии в связи эпидемией коронавируса введено чрезвычайное положение, которое касается нас всех. Общую информацию мы получаем по различным информационным каналам, а я расскажу о происходящем в Алутагузеской волости.

По срочным вопросам можно обращаться:
- волостной старейшина Тауно Выхмар 501 3506,
- помощник волостного старейшины Кайри Соомер 5855 2996
- помощник волостного старейшины Олег Кузнецов 5340 9362
- волостной секретарь Лехти Таргияйнен - 5305 5229

ОБРАЗОВАНИЕ

Школы у нас закрыты по решению правительства республики, проводится дигитальное обучение. К обычной форме обучения мы вернемся после соответствующего решения правительства. Детям, у которых нет компьютера, на пользование выделили школы. Несмотря на то, что нынешняя форма обучения сложней как для детей, учителей, так и родителей, но они все прекрасно управляются с этим.

Детсады работают с учетом родительских нужд. Если детей в детсаду нет, то воспитатели консультируют родителей, приводят в порядок учебные пособия и занимаются повышением квалификации. До конца марта закрыты на карантин детсадовские группы в Ийзаку и Тудулинна. Если все пойдет на лад и новых случаев заболевания не будет, то группы откроем в апреле. Всех родителей просим известить детсад о необходимости услуги. **Запрещен привод больных детей в детсад.**

Молодежные центры закрыты и также работают в дигитальном варианте, создаются новые возможности вовлечения детей в различные виды деятельности. Более точную информацию дети и молодежь могут получить от сотрудников по работе с молодежью.

КУЛЬТУРА И СПОРТ

За исключением библиотек, культурные учреждения и спортзалы закрыты. График работы библиотек приводится ниже. Все мероприятия сейчас отложены, планируем провести их после окончания чрезвычайного положения. Ийзакуский приходской музей закрыт до нового распоряжения.

БАССЕЙН И СПА В МЯЭТАГУЗЕ

В связи с распоряжением правительства республики в Мяэтагузе закрыты спа, бассейн и отель. Подробная информация на домашней странице учреждения.

СОЦИАЛЬНАЯ СФЕРА

Социальные работники ведут прием. Открыты центры обслуживания в Мяэтагузе, Алайыэ и Тудулинна, время приема опубликовано на домашней странице волости. В Ийзаку и Иллука пункты обслуживания закрыты на карантин, но мы их откроем сразу же, когда не будет случаев новых заболеваний. Соответствующую текущую информацию мы даем на домашней странице волости.

Пособия можно оформить прямо на домашней странице волости, отправить обычной или электронной почтой. Если есть необходимость общения и обсуждения тематики, то **убедительно просим не приходить в больном состоянии**.

Пожилым и находящимся дома на карантине людям мы при необходимости доставим продукты, лекарства и все прочее необходимое для жизни. Просим о своих нуждах сообщать социальным работникам.

Ко всем жителям волости обращаемся с сердечной просьбой: замечайте нуждающихся в помощи и дайте о них знать волостному управлению. Ответим на все вопросы, дадим совет и организуем нужные услуги. Волостное управление помогает решать различные проблемы, но и каждый из нас может многое сделать для близких и в целом для сообщества. Если ты болен, то, пожалуйста, лечись и исключи возможность заразить других. Если же ты здоров, то сохраняй спокойствие и следуй руководствам, чтобы защитить себя. В нынешней ситуации нам не поможет паника, беспокойство и распространение ложной информации. Желаю всем крепкого здоровья и солнечной весны!

НАЧИНАЯ С 13.03.2020 ГОДА У БИБЛИОТЕК АЛУТАГУЗЕСКОЙ ВОЛОСТИ СЛЕДУЮЩЕЕ ВРЕМЯ РАБОТЫ:

КУРТНА –	ВТ-ПТ 12.00-17.00, СБ 10.00-14.00
КУРЕМЯЭ –	ВТ-ПТ 11.00-16.00, СБ 10.00-14.00
КИЙКЛА –	ВТ 11.30-16.30, СР 14.00-17.00
ТУДУЛИННА –	ПН 9.00-14.00, ВТ-ЧТ – 10.00-15.00
МЯЭТАГУЗЕ –	ПН-ПТ 10.00-15.00
АЛАЙЫЭ –	ПН-ЧТ – 11.00-16.00
ПАГАРИ -	ВТ И ЧТ 11.00-16.00
ИЙЗАКУ –	ВРЕМЕННО ЗАКРЫТА

СООБЩА ОБЕСПЕЧИМ БЕЗОПАСНОСТЬ

Индрек ХИНДРЕУС,
участковый полицейский

В местное самоуправление и полицию обратились граждане, обеспокоенные тем, что в поселках и деревнях есть проблемы с безопасностью на дорогах. Это особенно касается езды на мотороллерах, мотоциклах и квадроциклах, на которых передвигаются по улицам, тротуарам, в зонах отдыха, часто при этом превышая допустимую скорость. Подобное поведение несет опасность прежде всего другим участникам движения, например, детям, которые еще не способны адекватно оценивать ситуацию, родителям, гуляющим с детскими колясками, пожилым людям. Подобной езде сопутствует раздражающий шум, и очень часто сами водители таких типов транспорта не используют защитное снаряжение, ставя под угрозу и собственные жизнь и здоровье.

Хочу напомнить, что подобные деяния наказываются денежным штрафом. К тому же в нашей волости много мест, где можно передвигаться на таком транспорте безопасно и для себя, и для других людей.

Порядок работы семейных врачей в период чрезвычайного положения

Отменены плановые приемы и профилактическая деятельность центров семейных врачей. На прием приглашаются только люди, относительно которых есть подозрение, что их состояние требует медицинского вмешательства.

О получении документов по нетрудоспособности и уходу люди могут ходатайствовать дигитально через портал пациентов www.digilugu.ee. Просьба: в центры семейных врачей обращаться по телефону или через э-почту только в случае проблем со здоровьем. Решение (по телефону) о необходимости прихода на прием принимает медсестра или врач. Появление в центрах семейных врачей разрешено только по предварительной договоренности и в назначенное время.

339 3422 — центр семейных врачей Ийзаку
336 6947 — центр семейных врачей Мяэтагузе
339 2110 — центр семейных врачей Иллука

Применение мер в связи с эпидемией коронавируса

РАСПОРЯЖЕНИЕ
12 марта 2020 года № 119

Принимая за основу пункт 2 § 10 Закона об охране здоровья народа, согласно которому на местные органы самоуправления возлагаются задачи, направленные на организацию деятельности по профилактике заболеваний населения и развития здравоохранения на своей административной территории, и исходя из ситуации, когда число зафиксированных случаев коронавируса в Эстонии постоянно растет, Алутагузеское волостное управление издает

РАСПОРЯЖЕНИЕ:

1. В связи с эпидемией коронавируса начиная с 12 марта 2020 года применять следующие меры:

1.1 прекратить организацию мероприятий на территории Алутагузеской волости;

1.2 Алутагузеское волостное управление и подведомственные ему учреждения не направляют своих работников в зарубежные командировки, не организуют зарубежных экскурсий и не принимают зарубежных гостей;

1.3 работники, вернувшиеся из зарубежных поездок, на 14 дней остаются дома. По соглашению с работодателем определяется возможность дистанционной работы или оформляется отпуск;

1.4 родители, побывавшие за рубежом, в течение 14 календарных дней не отправляют детей ни в школу, ни в детсад. В школах организуется дистанционное обучение. Прибывающим из-за рубежа детям не разрешается принимать в детских учреждениях участие в учебе и занятиях по по интересам.

1.5 учреждениям, подведомственным Алутагузескому волостному управлению, обеспечить в своих зданиях наличие дезинфицирующих средств.

2. на настоящее распоряжение можно представить Алутагузескому волостному управлению возражение в порядке, указанном в законе об административном делопроизводстве, в течение 30 дней со времени опубликования распоряжения или со дня, когда должна была быть получена информация о распоряжении, или представить жалобу в Тартуский административный суд в порядке, предусмотренном законом об административном делопроизводстве, в течение 30 дней с момента опубликования распоряжения.

3. Распоряжение вступает в силу с момента опубликования распоряжения и действительно до вступления в силу нового распоряжения.

Тауно Выхмар
волостной старейшина

РЕКОМЕНДАЦИИ ЧЕЛОВЕКУ, КОТОРЫЙ ОКАЗАЛСЯ ДОМА В ИЗОЛЯЦИИ ИЛИ НА КАРАНТИНЕ

Майре Рийс,
травматерапевт,
кризисный консультант

То, что вирус посадил вас дома в изоляцию или на карантин, не означает, что вы должны отдать ему контроль над своей жизнью.

Теодор Рузвельт сказал: Делай, что можешь, с тем, что имеешь, там, где ты есть.

Помните, что таким образом вы оказываете обществу услугу

Ваша домашняя изоляция или нахождение на карантине помогает другим. Вы помогаете снизить риск заражения других. Своим самоотверженным поступком вы показываете коллективную социальную ответственность и вносите свой вклад в предотвращение распространения вируса. Думая таким образом, легче сохранять самооценку. Кода период изоляции или карантина пройдет, другие люди должны будут это помнить, что они не будут держаться вдали от тех, кто выполнил эту обязанность.

Сохраняйте активность, создайте ежедневную рутину.

Создайте себе рутину из каждодневных действий, чтобы вы знали, что будете делать в этот день. Так вы увеличите контроль над своей жизнью и уменьшите чувство беспомощности, ощущение стабильности и безопасности повысится. Физическая нагрузка (подберите себе подходящие упражнения и выполняйте их), личная гигиена и регулярные виды деятельности (напр., прием пищи в определенное время, общение с другими, учеба, слушание музыки, чтение книги, сортировка вещей и др.) помогут установить порядок, который необходим в новом и непонятном положении.

Общайтесь с другими людьми.

Социальные сети позволяют вам беседовать и видеть других через Facebook, Skype и другие социальные сети. Общайтесь по телефону. Выработайте в себе привычку (если у вас не было ее раньше) общаться с другими людьми каждый день. При нахождении в изоляции или на карантине общение особенно важно. Сообщите своему кругу знакомым об этом желании.

Говоря с другими следите за тем, чтобы главной темой НЕ была тема о коронавирусе.

Тревожные мысли можно контролировать

Это естественно, если вы переживаете, что можете заразиться. Но если у вас слишком много тревожных мыслей, которые не связаны с жалобами на здоровье, по которым можно проконсультироваться с врачом, то следует взять эти мысли под контроль. Вы можете остановить эти мысли (сказать им СТОП) или заменить их мотивационными мыслями, например: «я сделаю, я смогу»; «я справлюсь» или сказать себе что-то такое, что вам и раньше помогало.

Поможет также, если вы отвлечетесь от мыслей: посмотрите фильмы или сериалы, поиграете в (спокойные) видеоигры, порешаете кроссворды, Судоку, соберете пазл, почитаете книгу, поиграете в настольные игры или займетесь чем-то другим, что вам по душе.

Вы можете отодвинуть свое беспокойство и оставить для него конкретное время в течение дня. Но только не перед сном. Например, после обеда 10-20 минут. Это будет ваше «время для беспокойства». Если беспокойные мысли будут приходить в другое время и вы с ними не можете ничего поделать, то отодвиньте их на то время, когда вы позволили себе беспокоиться.

Спросите у себя, есть ли что-то, что учитывая свое положение, вы могли бы сделать. Что-то, что улучшило бы ваше самочувствие? Сделайте это.

Достаточно держать себя в курсе новостей, читая их всего несколько раз в день

Если вы чувствуете, что постоянный просмотр новостей вызывает у вас беспокойство, то ограничьте его. Это поможет вам сохранять спокойствие. Так как в течение дня новости повторяются, и если вы находитесь в постоянном потоке новостей, то вы, вероятно, скоро заметите, что это вызывает у вас беспокойство. Найдите проверенный официальный канал, который вы будете смотреть. Достаточно, если вы будете следить за новостями несколько раз в день.

Спокойствия нам всем!
Вместе мы справимся!

Ссылка на источник:
Brooks, S. K., Webster, R. K., Smith, L. E., Woodland, L., Wessely, S., Greenberg, N., & Rubin, G. J. (2020). The psychological impact of quarantine and how to reduce it: Rapid review of the evidence. The Lancet, 0(0). https://doi.org/10.1016/S0140-6736(20)30460-8

БОЛЕЗНЬ КОРОНАВИРУС COVID-19

1220 - консультационный телефон семейного врача
1247 - кризисная горячая линия по коронавирусу
112 - экстренная служба
5301 9999 - номер срочной консульской помощи МИДа (24 h)

Я ВАМ ПИШУ…

БЕДА НА ПОРОГЕ ДОМА

Николай ПАВЛЕНКО,
литератор, переводчик, в настоящее время вынужденный домосед

У многих из нас, а у некоторых беда уже его перешагнула и зашла в дом. И перед нею нет никаких национальностей, никаких социально-политических условий, никакой святости. Она безжалостна ко всем. У нее громкое имя — коронавирус, имя, ставшее в наши дни синонимом слову «ужас». Пугающие цифры статистики, ежедневные сводки о новых фактах заражения и смерти. Тысячи комментариев и рекомендаций, среди которых самая главная — надо жить. Жить не впадая в панику, но и не пытаясь игнорировать тот факт, что беда действительно серьезная.

Да, надо со всей ответственностью относиться к сложившейся ситуации, а главной составляющей этой ответственности должна стать элементарная дисциплина — санитарная, социальная, морально-этическая. Вспоминаются слова одного восточного мудреца: «Ты не можешь осчастливить весь мир, но в твоих силах никому не причинить вреда». Надо бы нам нынче, да и всегда руководствоваться этой мудростью. Заметьте, что даже в клятве Гиппократа первичен призыв «Не навреди!», и уж тем более он действителен для всех остальных людей.

На переднем крае борьбы с этой страшной бедой находятся врачи, многих из которых без всякого пафоса можно назвать героями. От нас сейчас требуется не столько героизм, сколько соблюдение строгих правил, той самой дисциплины, о которой говорилось выше. Если мы хотя бы на миллиметр сможем отодвинуть беду от порога своего дома, то и это уже будет великим делом.

ДЕТАЛЬНЫЕ ПЛАНИРОВКИ

Алутагузеское волостное управление приняло детальную планировку недвижимости "Jaaniku tee 2" в деревне Куру.

Площадь планируемой территории составляет около 1300 m² и она охватывает недвижимость "Jaaniku tee 2" (22401:004:0715). Участку предоставляется право на ведение строительства для расширение имеющегося здания магазина на 33% от нынешнего объема и для строительства вспомогательного здания. Детальной планировкой не предполагается изменения границ недвижимости "Jaaniku tee 2". Целевое назначение использования — на 70% коммерческая земля и на 30% - жилая застройка. Планировка не противоречит действующему генеральному плану прибрежной зоны Причудья в Ийзакуской волости.

Публичное представление пройдет 25.03-07.04.2020 года в Алутагузеском волостном управлении (Tartu mnt 56, Iisaku alevik). С материалами планировки можно ознакомиться на странице: http://www.alutagusevald.ee/avalikud-valjapanekud.

Алутагузеское волостное собрание своим решением №240 от 27.02.2020 года признало недействительной детальную планировку участка "Tartu mnt 15" в поселке Ийзаку.

Детальной планировкой участка "Tartu mnt 15" (22401:005:0150) было выдано разрешение на строительство трех зданий размером до 8 метров, где площадь наибольшего участка застройки не должна была превышать 250 м², также было изменено целевое назначение участка как коммерческая земля для предоставления услуги ночлега на дому. Владелец недвижимости пожелал отказаться от реализации планировки.

С решением признания детальной планировки недействительной можно ознакомиться в регистре документов Алутагузеской волости: http://delta.andmevara.ee/alutaguse_vald/dokument/4111133.

Алутагузеское волостное собрание своим решением №241 от 27.02.2020 года признало недействительной детальную планировку недвижимости "Pärna" в поселке Мяэтагузе в части местонахождения площадок застройки.

На основании детальной планировки в поселке Мяэтагузе образовались участки жилищной застройки "Pärna tn 1", "Pärna tn 7", "Pärna tn 9", "Karja tn 14", "Karja tn 12", "Karja tn 10", "Karja tn 8" ja "Karja tn 6". Необходимость частичного признания детальной планировки недействительной обусловлена тем, что в планировке всем участкам отведены неразумно малые площадки для застройки, меньшие, чем разрешено для стройплощадок. Кроме частичного признания недействительной планировки остальные условия строительства остаются действительными и для обеспечения пожарной безопасности здание должно находиться как минимум в 5 метрах от границы участка. Частичное признание детальной планировки "Pärna" недействительной в части местонахождения участков застройки не препятствует реализации целостного решения оставшейся части планировки.

С данным решением о детальной планировке можно ознакомиться в регистре документов Алутагузеской волости: http://delta.andmevara.ee/alutaguse_vald/dokument/4111138.

Лечение пациента на дому COVID -19

РУКОВОДСТВО: При ожидании результата теста на коронавирус или в случае положительного теста:

1. Почему необходима домашняя изоляция?
Домашняя изоляция — это мера предосторожности для предотвращения распространения инфекционного заболевания. Если вы выходите из дома или не вступаете в контакт с другими людьми, вы сводите к минимуму потенциальный риск заражения других людей.

2. Как я могу вылечиться?
В настоящее время не существует непосредственного лечения для коронавируса. Симптомы, такие как кашель и повышение температуры, можно облегчить с помощью лекарств, отпускаемых без рецепта. Если симптомы исчезли, и вы чувствуете себя здоровым, окончательную оценку состояния здоровья все же должен дать ваш семейный врач.

3. Что я могу сделать, чтобы предотвратить заражение других?
Оставайтесь дома до полного выздоровления. Избегайте выхода на улицу. Если вам абсолютно необходимо куда-то пойти, обязательно наденьте маску. Следите, чтобы при чихании и кашле вы обязательно прикрывали рот и нос. По возможности используйте для этого носовой платок или при его отсутствии рукав. Регулярно очищайте дома поверхности, с которыми вы соприкасаетесь.

Было бы хорошо найти помощника, которым может быть кто угодно - близкий человек, друг или сосед. Важно, чтобы он защищал себя от болезни с помощью средств индивидуальной защиты и придерживался строгих гигиенических требований. Заботиться о пациенте должен только один не входящий в группу риска человек - пожилые (> 60 лет), люди с хроническими заболеваниями и / или иммунодефицитом.

4. Как мне получить домой еду и другие необходимые средства?
Больной человек не должен ходить в магазин или аптеку. Друзья, знакомые и соседи играют здесь большую роль, потому что именно их можно попросить принести еду и лекарства. Продукты, товары первой необходимости и готовые блюда можно легко заказать на дом. В этом случае оплата производится банковским переводом и следует попросить курьера оставить посылку за дверью.

Если других вариантов нет, вам следует о братит ься в местное само управление , которое организует доставку необходимых товаров нуждающемуся.

5. Что мне делать, если состояние моего здоровья ухудшается?
Свяжитесь по телефону с семейным врачом или позвоните на консультационный телефон семейного врача 1220, объясните ситуацию и следуйте инструкциям. Если состояние очень серьезное, вызовите скорую помощь, которая доставит вас в больницу.

6. Должна ли моя семья оставаться дома?
Члены вашей семьи должны оставаться дома в течение 14 дней, потому что они были в прямом контакте с вами. Они могут быть заражены, и чтобы предотвратить дальнейшее распространение болезни и в интересах собственного здоровья вся семья должна оставаться дома.

Если в течение этого периода у члена семьи появляются симптомы (повышение температуры или кашель), следует проконсультироваться со своим семейным врачом или позвонить на консультационный телефон семейного врача 1220. В случае серьезной проблемы со здоровьем (например, затрудненное дыхание) следует позвонить по номеру скорой помощи 112.

7. Следует ли мне известить школу детей?
Обязательно сообщите детскому саду или школе вашего ребенка, что вы остались дома. Несомненно, школа поможет вам найти возможности, как выполнять школьную программу на расстоянии.

8. Следует ли мне сообщить о своей ситуации знакомым, с которыми я общался в последние дни?
Теперь, когда вы дома, найдите время и позвоните или напишите тем, с кем вы общались в течение последних нескольких дней. Тогда они извещены о том, что следует заблаговременно начать следить за своим здоровьем и поддерживать гигиену.

9. У меня на сегодняшний вечер уже приобретены билеты на концерт / в кино, могу ли я пойти, если я соблюдаю общие гигиенические требования?
Нет, ради благополучия окружающих, не ходите на мероприятие.

Общественные места следует избегать до тех пор, пока вы не вылечитесь, независимо от причины вашей болезни.

10. Какова вероятность того, что я могу умереть?
По большей части организм способен сам бороться с вирусом. На сегодняшний день зарегистрировано около 2% смертей от коронавирусов.

Вирусы опасны для людей из группы риска, у которых ослаблено способность сопротивления болезням. К ним относятся, например, те, кто страдает хроническими заболеваниями, и пожилые люди.

11. Что мне сказать работодателю?
Коронавирус относится к таким же болезням, как грипп и другие респираторные заболевания. Это означает, что больничный можно получить у семейного врача и возмещается он в соответствии с общей процедурой: возмещение начинается с третьего дня.

12. Где я могу получить наиболее адекватную информацию о коронавирусе?

Самую актуальную информацию о коронавирусе можно найти на сайте **www.koroonaviirus.ee**.

ВНИМАНИЮ ВЛАДЕЛЬЦЕВ ЖИВОТНЫХ: ВЕСНОЙ ИХ ТЯНЕТ БРОДЯЖНИЧАТЬ!

Мартин МИЛЛЕР,
специалист по вопросам экологии

В связи с приближением весны и потеплением погоды напоминаем, что у кошек и собак наступает брачный период. Животные становятся беспокойными и постоянно рвутся на волю. Кошки очень голосисты, а коты помечают всевозможные места. В этот период начинаются ночные "кошачьи концерты", беспорядочно бегающие и мешающие движению транспорта стаи собак и т.д. К концу периода часть самцов пропадает, а вторая часть возвращается домой израненными, тощими и грязными. Появляется бесчисленное потомство щенков и котят. Владельцам следует внимательно следить за животными предпринимать все, чтобы обеспечить безопасность животных и окружающих людей. По-прежнему актуальна проблема - свободное передвижение кошек по улицам и по чужим территориям, наносящее ущерб имуществу людей.

Алутагузеское волостное управление напоминает, что приобретая животное вы становитесь его владельцем со всеми вытекающими отсюда обстоятельствами, а значит должны соблюдать "Правила содержания собак и кошек в Алутагузеской волости", принятые постановлением №68 Алутагузеского волостного собрания 23 августа 2018 года и обязательными для исполнения всеми физическими и юридическими лицами проживающими, работающими и пребывающими на административной территории Алутагузеской волости. Игнорирование этих правил наказуемо. Полностью с Правилами можно ознакомиться на домашней странице Алутагузеской волости. При содержании животного важно, чтобы ему были обеспечены соответствующие условия и чтобы животные не наносили имущественного ущерба и не нарушали общественный порядок.

В соответствии с правилами, животных можно содержать в строении или на закрытой территории, принадлежащей владельцу, при условии, что содержание животных не наносит никому ущерба. Территория содержания должна быть огорожена таким образом, чтобы избежать побега животного и возможности нападения его на людей или других животных. Еще раз обращаем внимание на то, что согласно Правилам в местах редкого заселения отсутствует требование содержание животного в строении или на закрытой территории, но на территории компактного заселения (особенно в поселках) кошек без присмотра оставлять во дворе нельзя. Владелец животного несет полную ответственность за ущерб, в том числе имущественный, нанесенный его животным.

Собак разрешается выводить в публичные места только на поводке, независимо от характера животного. Владелец обязан следить за тем, чтобы его животное не представляло опасности другим и чтобы оно не загрязняло публичные места, включая помещения и территории общественного пользования (лестничные клетки, общественные дороги, зеленые газоны, песочницы). Загрязнение после животного надо сразу убрать.

Уважаемые владельцы животных, не забывайте, что если что-то случиться с вашим любимцем или ваше животное причинит вред согражданам или их имуществу, то отвечать за это всегда придется вам!

СЖИГАНИЕ ТРАВЫ МОЖЕТ ПРИНЕСТИ ТРАГЕДИЮ

Ханс Карп,
Начальник спасательной команды Ийзаку

Часто возгорание сухой травы возникает из-за брошенного на землю окурка, а огонь в свою очередь может распространиться на лес и близлежащие дома. Почти каждый год из-за пожара, вызванного горением травы, страдают люди и их имущество. Вдобавок к этим опасностям, гибнут в таком огне мелкие животные и гнездящиеся птицы. К сожалению, возгорание сухой травы в этом году привело к гибели человека.

Важно еще раз напомнить, что что поджигание прошлогодней травы очень опасно и запрещено законом по всей территории Эстонии. Пожароопасное время в этом году было объявлено, начиная с 6 апреля. Начиная с этого момента, костры можно разводить только в специально оборудованных для этого местах. На своих приусадебных участках для этого подходит металлическое ограждение, но стоит обязательно следить за силой ветра!

КОСТРЫ: БЕЗОПАСНОСТЬ ПРЕЖДЕ ВСЕГО!
Раньше, чем вы решите что-то сжечь в костре, помните о правилах безопасности. До того, как развести костер, следует ознакомиться с правовыми актами местного самоуправления, в котором вы живете – разведение костров может быть незаконным или же их разведение ограниченным.

Костер желательно разводить в безветренную погоду или же при легком (до 5,4 метров в секунду) ветре. Следите также за направлением ветра, чтобы он не усилил пламя до такой степени, когда что-то может загореться.

ВАЖНО ПОМНИТЬ!

- Костер, размером до одного метра в диаметре нужно располагать по меньше мере в 8 метрах от зданий и лесного массива, место для него должно быть тщательно очищено
- Костер, превышающий эти размеры следует разводить по меньшей мере в 15 метрах от дома и в 20 метрах от лесного массива.
- Если костер превышает три метра (например, на различных публичных мероприятиях), то в этом случае необходимо иметь разрешение спасательного учреждения.
- Ни в коем случае не оставляйте костер без присмотра, уйти можно только после того, как он догорит, а вы зальете его водой или просыплете песком.
- В лесах костры можно разводить только в специально предусмотренных для этого местах или с разрешения владельца.
- Важно проследить, чтобы костер не стал причиной возгорания сухой травы. Любое поджигание сухой травы в Эстонии запрещено!
- Костер ни в коем случае нельзя оставлять без присмотра, и рядом всегда должны быть первичные средства тушения – огнетушитель или ведро воды
- Разумеется, нужно иметь в виду, что вокруг вас живут люди, которым дым от вашего костра может помешать

TÄHELEPANU LOOMAOMANIKUD – KEVADINE JOOKSUAEG VIIB LEMMIKLOOMAD HULKUMA!

Martin Miller
keskkonnaspetsialist

Seoses kevade lähenemise ja ilmade soojenemisega tuletame meelde, et koertel ja kassidel algab jooksuaeg. Loomad muutuvad rahutuks ja soovivad tungivalt välja pääseda. Emased kassid muutuvad väga häälekaks ja isased märgistavad kõikvõimalikke kohti. Jooksuajaga kaasnevad öised „kassikontserdid", sihitult ringijooksvad ja liiklust häirivad koerad jne. Jooksuaja lõppedes jääb osa isasloomi kadunuks, teine osa aga naaseb koju haavatu, kõhna ja mustana. Samuti võivad jooksuajale järgneda soovimatud pesakonnad kutsikaid või kassipoegi. Kindlasti tuleb loomaomanikel oma lemmiklooma jooksuajal tähelepanelikult jälgida ja võtta kasutusele meetmed, mis välistaksid looma hulkuma pääsemise.

Jätkuvalt on aktuaalsed vallakodanike kaebused kasside pidamise kohta – probleemiks on kasside vaba liikumine tänavatel ning võõrastel territooriumitel. Tiheasustusaladelt, eriti kortermajade piirkondadest, laekuvad vallavalitsusele pidevad kaebused kasside kohta, kes lastakse päeval järelvalveta õue ning kes käivad võõrastes trepikodades ja ronivad võõraste autode peal, rikkudes avalikku heakorda ning põhjustades kahju kaaskodanike varale.

Tuletame meelde, et olles võtnud endale looma, muutub inimene ühtlasi ka loomaomanikuks, kellel on peale rõõmude ka kindlad kohustused. Sellega seoses tuletab Alutaguse Vallavalitsus meelde, et Alutaguse Vallavolikogu 23.08.2018 otsusega nr 68 võeti vastu „Alutaguse valla koerte ja kasside pidamise eeskiri", mis sätestab koerte, kasside ja teiste lemmikloomade pidamise korra Alutaguse valla haldusterritooriumil. Eeskiri on kohustuslik ja täitmiseks kõigile vallas elavatele, tegutsevatele ja viibivatele füüsilistele ning juriidilistele isikutele, kelle omandis või valduses on loom. Eeskirja nõuete rikkumine on karistatav. Eeskirjaga saab tutvuda Alutaguse valla kodulehel. Eeskirjas toodud nõuete eesmärgiks on sätestada lemmiklooma pidamise viisid, mille järgimisel ei tekitaks loom inimesele kahju ega muutuks keskkond loomale ohtlikuks. Lemmiklooma pidamisel on oluline, et tagatud oleksid loomapidamiseks vajalikud tingimused ja et loomapidamine ei häiriks avalikku korda, kaaskodanikke ega teisi loomi – välistatud peab olema looma ärajooksmine ja inimestele või teistele loomadele kallale tungimise või kaaskodanike vara kahjustamise võimalus.

Vastavalt eeskirjale on looma lubatud pidada omanikule kuuluvas või tema valduses olevas ehitises või kinnisel territooriumil või selle territooriumi omaniku loal või muu õigustatud isiku nõusolekul ja eeldusel, et tagatakse tema eluks vajalikud tingimused ega kahjustata teiste isikute huve. Sealjuures peab looma pidamise territoorium olema piiratud viisil, et oleks välistatud looma omal tahtel väljapääsemine ja/või inimestele või teistele loomadele kallale tungimise võimalus. Juhime veelkord tähelepanu ka sellele, et vastavalt eeskirjale puudub hajaasustuses elavatel kassidel ehitises või territooriumil kinnipidamise nõue, kuid kompaktse asustusega aladel (eriti alevikes) ei tohi kasse ilma järelevalveta õue lubada.

Oluline on jälgida avaliku heakorra nõudeid ning sellest tulenevalt on loomapidaja kohustatud tagama, et looma pidamine ja looma käitumine ei rikuks avalikku korda, ei häiriks ega seaks ohtu teist isikut, tema tervist, vara või looma. Loomapidaja kannab täielikku vastutust kõigi looma tekitatud kahjude, sealhulgas varalise kahju eest.

Koera tohib viia avalikku kohta jalutusrihma otsas olenemata koera iseloomust. Loomaga avalikus kohas viibimisel peab loomapidaja tagama järelevalve looma üle, teiste inimeste ja loomade ohutuse ning vältima looma lahti pääsemist. Loomaomanik on kohustatud jälgima, et tema loom ei reostaks avalikke kohti, kaasa arvatud hoonete ühiskasutuses olevaid ruume ja territooriumi, avalikku teed, haljasala, liivakaste. Looma poolt tekitatud reostus tuleb koheselt koristada

Lugupeetud loomaomanikud, ärge unustage, et kui midagi juhtub teie loomaga või kui teie loom põhjustab kahju kaaskodanikele või nende varale, siis vastutate alati Teie!

Kohaliku omaalgatuse programmi 2020 kevadvoor on avatud

Kohalikud kogukonnad saavad oma tegevuseks toetust küsida

Alates 1. märtsist on avatud kohaliku omaalgatuse programmi kevadvoor, millega soovitakse kaasa aidata tugevate ja initsiatiivikate kogukondade tekkimisele.

„Eestis on palju hakkajaid inimesi, kes on koondunud mõne ühenduse ümber," ütles riigihalduse minister **Jaak Aab**. „Seda ikka selleks, et muuta oma kodukohas midagi paremaks. Kokkuhoidval ja üksteist toetaval kogukonnal on meeldiva elukeskkonna kujunemisel väga suur roll. Igal juhul tuleb riigil omaalgatusi toetada ja seda tehakse läbi erinevate programmide. Üks nendest programmidest on KOP ehk kohaliku omaalgatuse programm, mille kevadvooru just avasime."

Programmist toetatakse tegevusi, mis aitavad kogukonna identiteeti tugevdada ja tõhustada omavahelist koostööd. Samuti tegevusi, millega panustatakse kogukonnaliikmete teadmiste ja oskuste arendamisse. Toetust antakse ka kohalikele elanikele vajalike teenuste pakkumiseks ja ühistegevust soodustavate avalikus kasutuses olevate objektide rajamiseks ning arendamiseks.

Näiteks on kohaliku omaalgatuse programmist 2019. aastal toetatud mänguväljakute ning külaplatside rajamist, koolituste, õpitubade ja külapäevade korraldamist ning kogukondade ühistegevuse tarbeks vajaliku inventari soetamist.

Toetust saavad taotleda avalikes huvides tegutsevad mittetulundusühingud ja sihtasutused, milles ei osale liikmena kohalik omavalitsus ega riik. Samuti ei tohi selle liikmetest äriühingud moodustada rohkem kui poole. Maksimaalne toetussumma esitatud projekti kohta on olenevalt tegevusest kuni 4000 eurot. Omafinantseering peab olema vähemalt 10% projekti kogumaksumusest.

2020. aastal jagatakse toetusteks 1 169 841 eurot, mis eraldatakse kokku kahes voorus (kevad- ja sügisvoorus).

Taotlused esitatakse taotleja asukohajärgsele maakondlikule arendusorganisatsioonile. Ida-Viru maakonnas MTÜ Ida-Virumaa omavalitsuste liit.

Digitaalselt allkirjastatud taotlused koos nõutud lisadega tuleb esitada elektrooniliselt Ida-Virumaa Omavalitsuste Liidu e-posti aadressile kop@ivol.ee hiljemalt 1. aprill 2020 kell 16.30.

Toetuse taotlemise kord, tingimused ja taotlusvormid asuvad MTÜ Ida-Virumaa Omavalitsuste Liidu kodulehel //ivol.kovtp.ee/kohaliku-omaalgatuse-programm-kop-

Nii on ajaratas ringi käinud ja täitunud viimne aastaring...

Aino Mölder

2. juuli 1927 – 18. veebruar 2020

In Memoriam

Lahkunud on Iisaku Gümnaasiumi kauaaegne algklassiõpetaja Aino Mölder.

Ta alustas tööd Iisaku Mittetäielikus Keskkoolis 1951. aastal ja töötas kuni pensionile jäämiseni 1987. aastal. Paralleelselt õpetajatööga tuli olla mõnda aega ka internaadikasvataja. Aino oli pühendunud oma tööle ja sageli oma väikestele kasvandikele ema eest. Olles nõudlik ja järjekindel, oskas ta näha ja mõista lapse arengu eripära ning leida alati tee just konkreetse lapse toetamiseks. Mõistev, soe ja toetav suhtumine tegi temast õpetaja, kelle poole võis alati pöörduda ning abi ja nõu saada. Oskus kuulata ja püüd mõista tegi temast hinnatud kolleegi.

1978. aastal alustas Aino esimese 6-aastaste klassiga. See eksperiment oli vabariigis alles käivitumas ja seega tuli kõike endal proovida ning välja mõelda. Tuli välja töötada sobiv metoodika, valmistada õppevahendeid ja nõustada kolleege. Ainole sobis see töö ning koostöös teiste algklassiõpetajatega kujunes Iisaku kool maakonnas 6-aastaste õpetamise eestvedajaks. Aino oli aktiivne ka ühiskondlikus elus, kuuludes aastaid kooli ametiühingukomiteesse. Tema eestvedamisel said teoks mitmed huvitavad üritused, teatriskäigud, väljasõidud. Alati rõõmsameelne ja tegus, suutis ta haarata kaasa ka teisi.

Aino Möldrit jäävad meenutama tema õpilased ja kolleegid.

Head vallakodanikud!

Indrek Hindreus
piirkonnapolitseinik

Kohaliku omavalitsuse ja politsei poole on pöördunud mitmed murelikud kodanikud, kes annavad teada, et alevikes ja külades on probleeme liiklusturvalisusega. Eriti puudutab see rollereid, mootorrattaid ja ATV-sid, millega sõidetakse tänavatel, kõnniteedel ning puhkealadel, ületades seejuures ka kiirust. Antud tegevus on eelkõige ohtlik teistele liiklejatele. Näiteks lastele, kes pole veel võimelised ohte adekvaatselt hindama; lapsevankritega jalutavatele vanematele ning eakatele liiklejatele. Taolise sõitmisega kaasneb häiriv müra ning lisaks ei kasutata eelnimetatud liikumisvahenditega sõites sageli turvavarustust, misläbi seatakse ohtu lisaks teistele ka enda elu ja tervis.

Juhin tähelepanu, et antud tegevused on rikkumise tuvastamisel rahaliselt karistatavad.

Usun, et meie piirkonnas on piisavalt kohti, kus oma hobisid turvaliselt harrastada nii, et ennast ega teisi ohtu ei panda.

Koostöös loome turvalisust!

Detailplaneering

Alutaguse Vallavalitsus võttis vastu Kuru küla Jaaniku tee 2 detailplaneeringu.

Planeeritava ala suurus on *ca* 1300 m² ja see hõlmab Jaaniku tee 2 (22401:004:0715) kinnistut. Krundile antakse ehitusõigus olemasoleva kaupluse hoone laiendamiseks üle 33% selle praegusest mahust ning ühe abihoone ehitamiseks. Detailplaneeringuga ei kavandata Jaaniku tee 2 kinnistu piiride muutmist. Kavandatav maakasutuse sihtotstarve on 70% ärimaa ja 30% elamumaa. Detailplaneeringuga kavandatu ei ole vastuolus kehtiva lisaku valla Peipsi järve äärse rannaala üldplaneeringuga.

Avalik väljapanek toimub 25.03-07.04.2020. Planeeringumaterjalidega saab tutvuda: www.alutagusevald.ee/avalikud-valjapanekud.

Alutaguse Vallavolikogu tunnistas 27.02.2020 otsusega nr 241 kehtetuks Mäetaguse aleviku Pärna detailplaneeringu hoonestusalade asukohtade osas.

Detailplaneeringu alusel moodustati Mäetaguse aleviku Pärna tn 1, Pärna tn 7, Pärna tn 9, Karja tn 14, Karja tn 12, Karja tn 10, Karja tn 8 ja Karja tn 6 elamukrundid. Detailplaneeringu osalise kehtetuks tunnistamise vajadus tuleneb sellest, et detailplaneeringuga määrati kõikidele kruntidele hoonestusalad, mis on väiksemad kui lubatud ehitusalused pinnad. Peale detailplaneeringu osaliselt kehtetuks tunnistamist jäävad ülejäänud ehitustingimused kehtima ning tuleohutuskujade tagamiseks peab hoone asuma minimaalselt 5 m krundipiirist. Pärna detailplaneeringu osaline kehtetuks tunnistamine hoonestusalade asukohtade osas ei takista detailplaneeringu terviklahenduse elluviimist planeeringu kehtima jäävas osas. Detailplaneeringu osaliselt kehtetuks tunnistamise otsusega on võimalik tutvuda Alutaguse valla dokumendiregistris: http://delta.andmevara.ee/alutaguse_vald/dokument/4111138.

Alutaguse Vallavolikogu tunnistas 27.02.2020 otsusega nr 240 kehtetuks Iisaku aleviku Tartu mnt 15 krundi detailplaneeringu.

Tartu mnt 15 krundi (22401:005:0150) detailplaneeringuga määrati ehitusõigus kolmele kuni 8 meetrisele hoonele suurima lubatud ehitusaluse kogupindalaga 250 m2 ning muudeti krundi maakasutuse sihtotstarve ärimaaks kodumajutuse teenuse pakkumiseks. Kinnistu omanik soovib planeeringu elluviimisest loobuda.

Detailplaneeringu kehtetuks tunnistamise otsusega on võimalik tutvuda Alutaguse valla dokumendiregistris: http://delta.andmevara.ee/alutaguse_vald/dokument/4111133.

Mälestame lahkunuid

MARIA KUMM **RAIK VIRUNURM**
GENNADI VOLKOV **MAIMU PÄRN**
RASSIM DAŠDAMIROV **REET ROOSIVÄLI**

Õnnitleme lapsevanemaid

BELLA REINVART
ULJANA TULJAKOVA
RUUDI LARIONOV
VLADISLAV GRABOV
NIKITA IVANOV
MARK BORMAN
KIRILL ANANJEV

Õnnitleme sünnipäevalapsi

VILMA REEST	97
ARMILDA TISLER	96
HELVI POST	94
KLAVDIA MASLJUKOVA	94
VEERA PROHHOROVA	91
OTTO-JOHANNES LILLEPEA	91
ERIKA JÜRMANN	91
EINVALD SELLIK	90
GENNADI KOLTŠIN	90
ALEKSANDRA KUROVA	90
ÕILME RAJAS	89
ERLA RÄTSEP	89
KARL PIKKSOO	89
HELMI SELLI	89
ALEKSANDRA LEEPKALN	88
ENNO ROOTS	87
IRENE TOMBERG	86
UNO AUNAP	85
HELJU PADDA	85
SULEV EINISTE	85
MIHHAIL PIŠTŠIK	84
HELGA VAHE	84
AIME VÄRV	83
GENNADI GOLUBKOV	83
LEIDA KREEK	83
GALINA ŠPOKA	82
ELFRIDE PEEP	82
AHTI REISKA	81
HELGI SELLIOV	81
EDUARD SUOKAS	81
NINA KASHEL	80
VELLO SÄDE	80
ELVI JÖGIMAA	80
ALEXEY SUSHKOV	80
LIIA TAMM	80
HILLAR JÄRVEPERA	80
VLADIMIR MATVEJEV	75
ANNE KIVEND	75
HILJA ORUJÕE	75
HELJU TREIMANN	70
AAVO TISLER	70
TIIU KORTIN	70
KRISTI PROSIN	70

Metsakeskus.ee

Ostame kasvavat metsa, põllumaad ja metsakinnistuid hinnaga kuni 10 000 eurot/ha. Kinnistud võivad olla tehtud raietega või asetseda piiranguvööndis. Tel: 56 111 900

KUULUTUSED

OÜ ESTEST PR ostab **metsa- ja põllumaad.** info@est-land.ee
Tel 50 45 215, 51 45 215

Õnnitleme Uusküla külavanemat Ülo Kanni!

Soovime tervist, pikka iga ja hingeheadust! Täname Sind südamest omakasupüüdmatu hoole ja tähelepanelikkuse ning heatahtliku ja delikaatse lähenemise eest, millega Sa lahendad meie suuri ja väikeseid muresid.

Uusküla küla elanikud

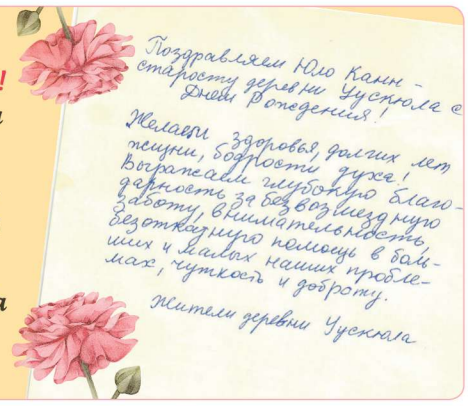

Catering Kene

Maitsvad toidud tervislikult ja kaunilt!

CATERING KENE
pakub toitlustust, teenindust, nõude ning saalirenti erinevate sündmuste puhuks.

Küpsetame tellimusel leiba, karaskit, soolaseid ja magusaid kringleid, torte ning valmistame käsitöökomme.
Meie menüüd ja pildid tegemistest leiab kodulehelt **www.cateringkene.ee**

Personaalse pakkumise soovi korral kirjuta meile info@cateringkene.ee

TÖÖPÄEVADEL
pakume lõunat
kell 12-14 Kooli 15, Mäetaguse.

Alutaguse Huvikeskus

06.07.-18.07.2020

ALUTAGUSE ÕPILASMALEV

Alutaguse valla noortele vanuses 13-19aastat

Kandideerida on võimalik
Iisaku, Kurtna või Mäetaguse rühma

Töötasu: 3.48 euro/h Tööaeg: 4 h/päevas + ühistegevused

KANDIDEERIMISE TÄHTAEG 23.04.2020

Kandideerimiseks tuleb esitada allkirjastatud registreerimisavaldus

E-VESTLUSED JA MEESKONNATÖÖ HARJUTUSED:

Vastavalt võimalustele noortekeskustes või Messengeri ja Skype vahendusel 23.04.-27.04.20 kokkulepete alusel

Töökoha saamise kohta avaldatakse info hiljemalt 15. maiks

Pildista või skanni allkirjastatud dokument ning saada noorsootoo@alutagusevald.ee

Printimisvõimalused dokumentide jaoks on raamatukogudes nende lahtiolekuaegadel

Lisainfo: Marika Markus noorsootoo@alutagusevald.ee +372 5559 2522

Alutaguse Huvikeskus

#püsikodus
#karantiin

FOTOKONKURSS
MINU KARANTIIN

Ootame fotosid teie IGAPÄEVATEGEMISTEST riigis kehtestatud ERIOLUKORRA AJAL!

KONKURSI REEGLID:

Fotosid ootame digitaalsel kujul (JPG-formaadis) e-posti aadressile huvikeskus@alutagusevald.ee

Üks autor võib esitada kuni 3 enda tehtud fotot.

Foto tuleb edastada koos pildi pealkirja ja autori andmetega (nimi, vanus, telefon).

Foto lühem külg peab olema min 2000 pikslit. Foto ei tohi ületada max mahupiiri 10 MB.

Foto ei tohi olla digitaalselt töödeldud. Lubatud on kadreerimine, heleduse, kontrasti ja värvi korrektsioon ning teravustamine. Lubatud ei ole objektide lisamine/eemaldamine ega fotokollaažid.

Korraldajatel on õigus küsida võrdluseks kaamera originaalfaili. Kriteeriumitele mitte vastavad pildid eemaldatakse konkursilt.

Korraldajal on õigus tasuta kasutada konkursile laekunud fotosid.

LISAINFO: Alutaguse Huvikeskus

Võitjad selgitatakse välja Alutaguse Huvikeskuse FB lehel toimuva rahvahääletuse tulemusel. Kolme parima foto autoreid tunnustame Photopointi kinkekaartidega.

Konkurss kestab riikliku eriolukorra lõpetamiseni!

175 aastat
HARIDUSELU
ALGUSEST
TUDULINNAS
30.05.2020

KAVAS

11.00 - Avatakse koolimaja uksed
12.00 - Päeva avamine mälestustepaigas
13.00 - Kontsert rahvamajas

- Tordi söömine koolimajas
- Koolimaja on avatud hiliste õhtutundideni

OSALUSTASU

Osalustasu 5 eurot kanda Tudulinna Laulu-Mängu Seltsi arveldusarvele EE332200221036794758 kuni 15.05, võimalus maksta ka sularahas samal päeval

INFO JA EELREGISTREERIMINE

marika.kochk@mail.ee
5224848 (Marika Valter)

PS! Kui soovid anda oma panuse esinedes kontserdil oma praeguse kollektiiviga tantsides, lauldes või pilli lüües, anna oma soovist teada hiljemalt 1.04.2020 Kõik etteasted on väga oodatud!

LAAT TULEB JÄLLE

IISAKU KIHELKONNA MUUSEUM
Pärandi hoidja, kultuuri kandja

07.06.2020 Iisaku XVI Külalaat

Ootame registreeruma kõiki, kes soovivad laadale müüma tulla. Peaesineja on ansambel JUSTAMENT. Kindlasti on võimalus meie endi andekaid esinejaid esinemas näha ning selleks ajaks saab üles pandud ka Iisaku Kunstide kooli kevadnäitus. On mida oodata! Oleme optimistlikud ja loodame, et kõik laabub. Juhul, kui laat siiski meist mitteolenevatel põhjustel peaks ära jääma, saavad kõik oma makstud osalustasud tagasi. Laata puudutavate mõtetega võib meile kirjutada info@iisakumuuseum.ee Äkki saab alguse mõni veel parem idee või uus algatus!
Iisaku Kihelkonna muuseumi laadatoimkond

ALUTAGUSE VALLA LEHT • Väljaandja: Alutaguse Vallavalitsus Tartu mnt 56, 41101 Iisaku alevik, Alutaguse vald, Ida-Virumaa • Toimetaja Signe Roost, tel 5330 2385, toimetus@alutagusevald.ee • Trükk Printall AS • Tiraaž: 2022